

MEMÒRIA DE PRÀCTIQUES

SURT (CENTRE D'INSERCIÓ SÒCIO LABORAL PER A DONES EN SITUACIÓ D'ATUR O QUE REBEN LA PRESTACIÓ ECONÒMICA(PIRMI))

ALUMNA:

DATA D'ENTREGA: 27-05-1999

ASSIGNATURA:SEMINARI

PROFESSORA:

ÍNDEX GENERAL DE LA MEMÒRIA DE PRÀCTIQUES :

- **BLOC A: MARC REFERENCIAL ON ES SITUA LA TASCA EDUCATIVA.....Pàgs 2- 40.**
- 2.BLOC B: ELEMENTS BÀSICS DE L'ORGANITZACIÓ**
INTERNA.....Pàgs.44- 47.
- 3.BLOC C: ELEMENTS EDUCACIONALS.**
TIPUS D'INTERVENCIÓ.....Pàgs.48- 69.
- **BLOC D: PROPOSTA D'INTERVENCIÓ.....Pàgs.70-71.**
- **BLOC E: DESENVOLUPAMENT DE LA PROPOSTA**
D'INTERVENCIÓ.....Pàgs.72-92.
- **BLOC F: REFLEXIÓ CRÍTICA SOBRE LA INSTITUCIÓ ON ES**
REALITZEN LES PRÀCTIQUES.....Pàgs.93-95.
- **BLOC G: VALORACIÓ DEL PROCÉS EN EL MARC**
DE PRÀCTIQUES.....Pàgs.96-97
- 6.BIBLIOGRAFIA:.....Pàgs.98-103**
- 7.ANNEXES:.....Pàgs.104**

ÍNDEX DEL DESENVOLUPAMENT CORRESPONENT AL BLOC A:

MARC REFERENCIAL ON ES SITUA LA TASCA EDUCATIVA

- **DADES DEL CENTRE.....4,5.**
- 2. EMMARCAMENT DE LA INSTITUCIÓ.....6 al la 41.**

1-SITUACIÓ ACTUAL DE LA DONA:.....6.

1.3.1 LABORAL.....7.

1.3.2.FAMÍLIA.....8-11.

1.3.3.EDUCATIU.....12-16.

1.3.4.LEGISLATIU.....17-21.

• PAPER DE L'HOME.....22.

• FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA.....23.

• MITJANS DE COMUNICACIÓ.....23-27.

2- INSERCIÓ SÒCIO-LABORAL.....28-33.

2.1.RMI.....34-35.

2.2.PIRMI.....36-38.

• ENCÀRREC INSTITUCIONAL..... 39 a la 44.

• MARC LEGAL QUE RESULTA DE LA SEVA ACTIVITAT I DEPENDÈNCIA ADMINISTRATIVA.

-LLEIS BÀSIQUES QUE EMMARQUEN LA INTERVENCIÓ.

-RELACIÓ QUE ESTABLEIX AMB L'ADMINISTRACIÓ.

• FONTS DE FINANÇAMENT.....40.

• TIPOLOGIA DEL DESTINATARI:.....41-43.

.CARACTERÍSTIQUES GENERALS.

.GRUPS QUE PREDOMINEN.

• DISTRIBUCIÓ DELS DESTINATARIS.....44.

1. DADES DEL CENTRE.

NOM: SURT

ADREÇA: C/ BRUC nº5 1º2ª princ.2ª.

TELÈFONS: 93-268.02.57 // 93-319.24.02

ÀMBIT D'INTERVENCIÓ: Inserció socio laboral adreçat a la dona.

Surt! Associació de Dones per la Reinserció Laboral, neix l'any 1993 amb la voluntat de crear i desenvolupar iniciatives i propostes per afavorir la integració social i laboral de les dones que, per la seva problemàtica específica, pertanyen a col·lectius en situació de risc d'exclusió i marginació social.

La idea va sorgir dins d'un cercle de dones lligades a l'experiència del moviment feminista de Barcelona. El que pretenia era començar a omplir un buit existent en les iniciatives de solidaritat i suport mutu entre dones a

Catalunya: facilitar el suport i els instruments concrets de desenvolupament i oportunitats a col·lectius de dones específics en el món del treball. Sobretot, fer-ho des de una perspectiva d'intercanvi de dones entre dones.

L'estructura ha variat des de un punt de vista humà i material; el col·lectiu de dones de Surt s'ha ampliat acollint noves figures professionals.

L'associació està formada per dones amb una àmplia experiència professional d'atenció a aquests col·lectius dins d'àmbits com els maltractaments i agresions familiars, la desigualtat d'oportunitats i promoció professional en el món laboral, l'aïllament i privació de recursos per el desenvolupament personal a la presó, la discriminació per la condició d'immigrades dins un nou entorn social, entre d'altres. La situació de conflicte específic que viuen aquestes dones és expressió d'una

problemàtica més complexa on conflueixen diversos factors. Des de aquells més objectius i concrets donats per el medi social en el que viuen, com la precarietat de recursos econòmics i la manca de coneixements professionals, fins a factors funcionals, sovint conseqüència dels primers, com la manca d'autoestima i autoconeixement de les capacitats, habilitats i aptituds personals per transformar la situació i assolir una presència digna dins el món laboral i una participació activa dins la societat.

Sensibilitzades per aquesta realitat han iniciat i desenvolupat projectes concrets que busquen oferir recursos i eines per a obrir camins d'accés al món laboral. Oferir recursos i eines perquè tirin endavant implica, ineludiblement, desenvolupar accions integrals intervenint tant en la problemàtica laboral com en el terreny social. D'aquesta manera, el seu model d'inserció no es basa únicament en un paradigma laboral, que seria vàlid per aquelles persones que només necessiten d'una feina per a poder reinserir-se a la societat, sinó que està enfocat de manera global per suplir les mancances que es donen de manera molt freqüent en els col·lectius que més dificultats tenen per accedir al mercat laboral.

En aquesta línia, desde 1993 han desenvolupat diferents projectes que, partint d'aquest plantejament metodològic globalitzador, integren la perspectiva de gènere introduint en tots ells mòduls transversals que permeten abordar els problemes específics que se'n deriven.

La titularitat està compartida per quatre sòcies:

Fina Rubio Responsable de l'àrea de programes i formació.

Caterina Rubio Responsable de l'àrea d'administració i finances.

Dolors Cruells Responsable de l'àrea de relacions exteriors.

Pau Sola Coordinadora dels cursos de formació d'Ajudant de Cuina.

• EMMARCAMENT DE LA INSTITUCIÓ:

Aquesta institució no està emmarcada dins el barri on s'ubica. Per tant en aquest punt desenvoluparé les característiques principals de la dona i la inserció socio laboral i en concret la dona que rep la prestació de la P.I.R.M.I., que és el col·lectiu on es centren les meves pràctiques.

Però crec que és important fer un breu repàs el context actual de la dona, per tal de poder centrar més el col·lectiu referit i entendre més el per què ha sorgit.

Finalment dins d'aquest apartat faré un incís breu sobre el paper de l'home en la societat, com s'esdevé la feminització de la pobresa i com repercuteix els mitjans de comunicació en tot el tema.

Un cop situat el context actual de la dona, apuntaré breument la inserció socio-laboral i la prestació de la P.I.R.M.I.

SITUACIÓ ACTUAL.

1.3.1 LABORAL

1.3.2. FAMÍLIA

1.3.3. EDUCATIU

1.3.4. LEGISLATIU

- **PAPER DE L'HOME.**
- **FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA**
- **MITJANS DE COMUNICACIÓ**

1.3.1. EL CONTEXT LABORAL:

Actualment la presència de les dones en relació a l'activitat laboral és un fet bastant corrent: l'ocupació i la professió juguen un paper cada cop més important en la vida quotidiana de les dones; però aquest canvi no ha estat modificat en el seu treball tradicional, és a dir, el repartiment de les feines de casa és totalment desigual ja que la dona continua portant tota la càrrega pesant sense contar, en molts casos, amb l'ajuda del marit.

El nombre de dones que tenen o volen tenir feina fora de la llar (a Catalunya) no és molt elevat, encara que cada vegada va en augment. Moltes dones pensen que no poden estar preparades, però molt pitjor és la idea que tenen elles mateixes (les dones) de que el treball és un tema exclusivament de homes. Fins que aquesta idea no sigui eliminada totalment de la ment de moltes dones el canvi serà bastant lent.

Un punt bastant important, però, és que el treball de les dones és més continu, és a dir, ja no és tan habitual que les dones deixin de treballar o buscar feina en casar-se o tenir fill. Tot i així l'atur a Catalunya i a Espanya és bàsicament femení, sobretot si es tracta de dones menors de vint-i-cinc o si són dones casades amb fills, ja que encara es manté la dificultat d'accés de les dones a llocs de

responsabilitat, en part per la resistència de les pròpies empreses, en part per la dificultat de combinar carrera professional i família.

La presència de les dones en el mercat laboral és molt present sobretot en els serveis, especialment si són joves que s'incorporen per primera vegada en el món laboral. Després dels serveis, l'ocupació femenina es fa present en les activitats de tipus administratiu, de neteja o les més qualificades estan vinculades a serveis públics i socials com l'ensenyament (educació infantil, primària, educació social...; encara que la presència dels homes en aquest apartat d'educació està augmentant bastant), la sanitat o l'administració.

Aquest procés de creixement de participació és degut a l'augment de la formació i la major planificació de la carrera professional, especialment en les generacions més joves (alguns especialistes parlen de canvi generacional, situant el tall d'edat al voltant dels trenta-cinc anys).

Però malgrat aquesta millora, el pes (molt desigual) que han de suportar homes i dones quan volen disposar d'una feina remunerada és bastant contundent: per uns, la professió o el negoci constitueix la seva única activitat, per els altres, aquestes activitats representen una feina més al costat de la que

ja realitzen quotidianament: la cura de la llar i els seus membres.

1.3.2. EL CONTEXT FAMILIAR:

Menos hijos pero a gusto en casa. Los abuelos, a su aire. Los padres han perdido autoridad. Las madres han ganado vida propia. Menos bodas y más divorcios. Así son las familias españolas de fin de siglo

Rafael Ruiz.

La definició feta per Rafael Ruiz és absolutament certa: la família tradicional s'ha trencat totalment ja que, per una part, els avis viuen en pisos particulars (si són autònoms) o en residències; les famílies tenen només un fill que, generalment, es queda a casa fins als vint-i-cinc anys; les mares comencen a buscar i trobar llocs de treball; les parelles de fet cada vegada són més generals (cada vegada hi ha més), i, si aquestes acaben en matrimoni potser es separin o es divorcin...

El concepte de família, a partir de la Segona Guerra Mundial, va canviar radicalment: es va disparar el número de divorcis, separacions La família tradicional on la dona assumia totes les tasques de la casa i el marit era el que anava a treballar ha variat bastant.

Os corresponde a vosotras madres, interesar a vuestro esposo en la vida del pequeño. En vez de guardar celosamente para vosotras...vuestro esfuerzo haga aumentar tanto la confianza del marido en su esposa.

El hombre, en general, es poco apropiado para manifestar largamente sus sentimientos...1

Fins fa molt poc temps trobàvem la **família patriarcal**: parelles entre 49 i 52 anys on el nivell educatiu de la dona sol ser primari. Una parella amb valors materialistes: dones que treballen a casa valoren més la salut, mentre que els marits donen molta més importància als diners i al treball de casa. Els ingressos d'aquestes famílies solen ser baixos (50000 a 75000 pessetes).

En la família patriarcal, les feines femenines (en el 90% dels casos) es centren en el manteniment de la llar, com poden ser la compra de productes de neteja, planxar, la compra i preparació dels aliments, i les feines de l'home rentar el cotxe i participar en la compra de béns de llarga durada.

La dona fixa les despeses (72,7%) i els estalvis (52,7%), i pren decisions relatives a la organització diària (modificació de la vivenda, elecció dels col·legis dels seus fills) i l'home pren les decisions de major importància (la compra de la casa, canvi de treball). No hi ha gaire negociació.

Les dones d'aquestes famílies dediquen unes deu hores al treball de casa, on el seu oci està basat en les visites a altres familiars.

A les famílies de classe social més baixa predominen els valors de salut i diners. Els ingressos són menors, igual que el nivell cultural. La dona participa de l'administració, en les feines de casa i també cuidar i educar als fills.

Des de els anys seixanta es debat sobre la rellevància del treball domèstic per a les dones i la societat: es qüestiona si és productiu Per preparar el dinar, rentar, portar i recollir els nens del col·legi es necessita d'un esforç, es fa un treball, encara que no està afectat per la legislació laboral.

Actualment, la majoria de les dones que treballen a casa (80%) estan casades; i en la incorporació en el treball de casa un 34% son solteres, un 20% casades, un 64% separades o divorciades i un 13% vídues. Les dones solteres, vídues i divorciades representen un 45% de les dones actives.

En l'estructura familiar predominen les relacions entre la mare i els fills, i després del matrimoni i de la maternitat assumeixen el rol de responsables i guardians de la casa i, sobretot, dels seus fills. El 61% dels homes s'incorporen a les feines de fora de casa, i les dones un 26%. El 83% de les dones son actives en la vida quotidiana en front d'un 10% de homes.

Segons la Enquesta de Població Activa de 1984 hi ha uns set milions de dones inactives dedicades a les seves labors.

Pel que fa a la vida política, l'associacionisme femení es gairebé inexistent (menys d'un 6%), menys en les associacions benèfiques i religioses, on superen a l'home, encara que les dones de més poder socioeconòmic s'expressen més en temes polítics.

Dintre de les ajudes estatals es garanteix un tracte equitatiu i igualitari a tots els ciutadans i la protecció familiar. Però uns dos terços dels ciutadans pensen que no reben els serveis que paguen en impostos, encara que la Seguretat Social cobreix l'atenció sanitària de tots els membres de la família no incorporats al mercat laboral.

En resum, en l'actualitat el concepte de família contempla molta diversitat. Ara la dona treballa fora de casa i també realitza les tasques habituals de la casa. Però també és cert que en certs nuclis, l'home a assumit certs deures de la casa i es comparteixen tasques. Aquesta diversitat també la provoca que ara hi ha molta més barreja ètnica, més cultura i més drets cap a la dona, encara que estiguem lluny per que es perdin els rols culturals tan presents en la mentalitat occidental.

La família actual predomina al que s'anomena família nuclear: la parella, o un membre sol i els fills. Hem de recordar que abans la família estava formada per

membres d'altres generacions, família extensa. Aquest canvi de rol familiar implantat abans del desenvolupament industrial, va ser generat per factors com el desenvolupament d'un govern central, l'expansió de les ciutats grosses i petites i el treball extern del que era el nucli familiar.

Els canvis fonamentals en les pautes de la família d'occident s'han produït després de la postguerra. El gran nombre de dones que treballen per un salari fora de casa seva, l'augment de les tasses de divorci, moltes famílies són monoparentals o molts nens viuen amb un padrastre o madrastra. També hi ha el fet de la cohabitació (estan junts, però no casats).

Degut al fet de que la feina s'ha traslladat fora del que era el nucli familiar no cal engendrà per una continuïtat pel negoci familiar i que la dona treballa fora de casa ha produït una caiguda radical en el naixement de nens (Espanya, al igual que el Japó, és un dels països que té la taxa de natalitat més baixa de tot el món). Aquesta caiguda radical dels naixements també és degut al fet de que moltes persones viuen soles, o si son parella, prefereixen passar bastants anys sense tenir cap fill (si no estan casats...).

En l'actualitat ens quedarien algunes qüestions per respondre: una parella del mateix sexe es considera família? És lícit que aquestes persones adoptin i es facin càrrec d'uns nens?

Com a reflexió final ens qüestionem quina igualtat hi ha vers aquesta diferència?. Dins la consciència del plantejament patriarcal, l'home com a font d'ingressos i administrador dels bens front la dona encarregada de les tasques de la llar.

La dona segueix sent la part submissa i on no pot prendre decisions econòmiques de la seva pròpia família per que no és la persona que genera capital.

Amb el canvi de rol actual veiem una evolució en la igualtat de les dues parts, però encara hi ha una gran

diferència per aconseguir l'equitat en el repartiment de les tasques.

1.3.3. EL CONTEXT EDUCATIU:

La dona des de sempre ha estat situada en una posició d'inferioritat respecte l'home. Aquests pensament tradicional ha estat interioritzat, fet que ha provocat que perduri fins als nostres dies. La dona, per que fa al treball, majoritàriament s'ha dedicat a les feines de la llar i de cuidar als fills. També ha tingut accés a un altre tipus de feines, encara que totes elles molt dures com pot ser, ja des de l'edat mitjana, esclaves, campesines, monges, nodrisses, aguadores, han treballat a la indústria, cigarrerres, prostitutes, treballadores a domicili... Les dones no han pogut accedir a un altre tipus de treball perquè han estat considerades incapaces de realitzar altres activitats, per això han estat educades concretament per a realitzar el tipus de feina domèstic. Les dones actualment es troben cada vegada més integrades en el món laboral, encara que queda molt per fer.

Respecte a l'educació, les dones d'entre 35 i 50 anys, tenen un nivell d'instrucció significativament baix, ja que en la seva època, l'educació de les dones ho ha estat igualitària a la dels homes. Sota la creença de que la dona estava per estar a casa i cuidar dels fills i del marit, es veia absurd instruir-la igual que els homes, ja que ells tenien que treballar per mantenir la seva família. Aquesta idea està fortament arrelada, fins i tot en la ment de les pròpies dones, que ho tenen tan interioritzat que ho accepten sense cap tipus de problema. Per aquesta raó és important saber que el canvi no és possible si no hi ha canvi en les estructures, en les actituds i en les maneres de pensar i actuar.

Des de principi de segle, la dona ha començat a canviar la seva situació. El nombre de dones que estudien ha anat augmentant en els últims anys. Cal destacar que la por, la falta de seguretat, són actituds presents en les dones, que dificulten la iniciativa de posar-se a estudiar. Es manté la creença de que hi ha una edat concreta per estudiar que és l'adolescència i la joventut. Aquest pensament és totalment fals, ja que el procés d'aprenentatge és continu durant tota la vida. Si és veritat que en certes edats l'aprenentatge és més senzill, i que a mesura que la persona es fa més gran aquest procés es dificulta, però de cap manera és

impossible. Això sembla que avui en dia, es comença a entendre i són més les dones que estudien de grans, a part de que actualment l'educació impartida és igualitària per nens que per nenes.

L'analfabetisme funcional existeix en major quantitat en les dones que en els homes, al igual que el fracàs escolar i el nombre de dones que no acaben l'escolarització obligatòria.

L'educació ha de ser global, pedagògicament activa, científica, democràtica, no discriminativa i sobretot no sexista.

Per tant hem de concloure dient que el canvi de tot això és possible, però per aconseguir-lo hem de començar des de dalt, concientiant a les pròpies dones de que la seva situació pot canviar i millorar. Hem de començar canviant les estructures. Demostrar a la societat de que la dona no és en cap aspecte inferior a l'home.

A) Població activa ocupada per grups d'edat i sexe.

Grups edat Dones % Homes % Dos sexes %

16-19 19,6 37,3 32,9 62,7 52,6 100

20-24 75,0 40,2 115,5 59,8 186,4 100

25-29 80,0 34,0 155,5 66,0 235,5 100

30-34 76,0 35,6 137,4 64,3 213,4 100

35-39 45,4 26,0 129,1 74,0 174,5 100

40-44 41,3 25,6 120,0 74,4 161,4 100

45-49 41,2 28,0 105,8 72,2 147,0 100

50-54 28,3 21,4 104,5 78,6 132,3 100

55-59 27,2 21,2 101,4 78,8 128,6 100

60-64 18,0 21,7 65,1 78,3 83,1 100

65-69 1,9 19,4 7,9 80,6 9,8 100

70 i més 0,5 13,5 3,2 86,5 3,7 100

TOTAL 454,3 29,7 1073,9 70,3 1528,2 100

La població activa està formada majoritàriament per homes. En el cas de les dones, el major percentatge de població activa es troba en el grup d'edat d'entre 20 i 24 anys. Seguit del grup de 16 a 19 anys. Per tant és evident que les dones joves són un percentatge significatiu en la població activa referent al seu sexe.

B) Taxa d'activitat per grups d'edat i estat civil (en %)

Edats Solteres No solteres Solters No solters

25-29 80,46 42,65 87,47 98,72

30,34 82,33 37,13 89,70 98,76

35,39 78,24 29,86 87,52 98,39

40,44 72,17 26,04 85,00 98,00

Les variables de l'estat civil i l'edat, a l'hora de l'accés de la dona a una activitat professional, suposa una barrera real per a les dones del grup destinatari, augment en cada interval de més edat. Per a la dona és un problema combinar la vida familiar amb la vida professional. Generalment ha de decidir-se per una o l'altra o treballar el doble.

• Taxes d'activitat per nivell d'estudis

Nivell d'estudis Taxa d'activitat

Analfabeta 8,1

Sense estudis 14,7

Estudis primaris 0

Estudis medis 45,2

Univers. Mig 61,4

Univers. Superior 78,3

La variable del nivell educatiu és la que més influeix en la situació laboral de les dones. Les taxes d'activitat varien significativament segons el nivell d'estudis finalitzats. A més estudis més treball i de més qualitat.

- *Població exclusivament dedicada a feines de la llar*

Grups d'edat Dones Homes Total

16-19 7,1 1,9 9,0

20-24 18,4 0,9 19,4

25-29 48,1 0,5 48,5

30-34 75,1 0 75,1

35-39 82,5 0 82,5

40-44 94,6 0 94,6

45-49 87,7 0 87,7

50-54 104,5 0 104,5

55-59 114,9 1,5 116,4

60-64 104,5 0,4 105,0

65-69 73,1 0 73,1

70 i més 85,9 0 85,9

TOTAL 896,5 5,2 901,6

Com es pot observar són moltes les dones que viuen abocades a les feines de casa. En canvi la quantitat d'homes que realitzen aquestes feines és mínima. Aquesta variable es podria relacionar directament amb l'educació de les dones. Els grups d'edat que es dediquen en major quantitat a aquesta activitat són dones d'entre 50 a 64 anys. Aquestes dones han rebut una educació concreta, diferent de la dels homes de la seva mateixa edat, han estat educades per satisfer les necessitats del seu marit i dels seus fills.

- *Distribució de la població femenina ocupada per sectors d'activitat*

% Població ocupada Dones Homes

Serveis 67,1 43,5

Agricultura 15,8 18,5

Indústria 16,45 28,2

Com podem veure a la taula, les dones treballen bàsicament al sector de serveis, encara que dins d'aquest sector, tenen accés a poques branques d'activitat. Això significa que les opcions a les que tenen accés les dones són molt més reduïdes que les dels homes.

- *Taxes d'atur per grups d'edat i sexe*

Grups d'edat Dones Homes

16–19 56,5 47,2

20–24 46,7 40,7

Totes les edats 25,4 19,2

L'atur és un fenomen fonamentalment juvenil. L'atur masculí ha anat disminuint al mateix temps que el femení ha anat augmentant. Tal i com es veu a la taula el número de dones aturades és superior al d'homes.

1.3.4. EL CONTEXT LEGISLATIU

Hem intentat reflectir els trets fonamentals per conèixer i comprendre la història de les dones en el període històric més proper, estructurant-la en tres etapes:

a) El període de la II República:

Es plantejaren qüestions com la concessió del vot, la presència de les dones en el món de la política i els canvis legislatius més significatius que pel que fa a les dones es produïren en aquest període. El projecte de llei sobre la capacitat jurídica dels cònjuges, els canvis en la reglamentació laboral i la reforma educativa.

b) La guerra Civil:

Hi ha unes il·lustracions que ens mostren:

- Les crides fetes a les dones.
- El lligam existent entre la participació de les dones en diferents camps d'activitats durant la guerra i les seves reivindicacions.
- La importància de la tasca desenvolupada per les dones per garantir la supervivència quotidiana en uns temps especialment durs i difícils.
- La repressió que també varen patir les dones.

c) El període de la Dictadura:

Les dones durant la Dictadura, foren allunyades del treball, ubicant-les novament a la llar com a mare; es limità la presència de la dona i s'intentà reeducar a les dones d'acord amb els paràmetres ideològics del nou règim.

Amb el triomf de les tropes Franquistes l'any 1939, la Democràcia es veia obstruïda per un règim masclista on les dones perderen tots els seus drets que aconseguiren a la II República, canviant el seu paper per al de una dona tradicional on la seva tasca es basava en fer bonic, en vetllar per la família i les feines de la casa.

Eren els conillots d'índies; els anticonceptius foren prohibits, com també l'avortament; la espècie no s'havia d'extingir.

El dret al divorci també s'anul·là, com també es declararen nuls els divorcis concedits durant el període republicà. En el matrimoni, l'home podia anar amb més d'una dona, en canvi la dona podia ser penalitzada. Els homes eren els que s'havien d'obrir camí en el món laboral per tant eren aquests els que s'havien d'instruir d'educació.

-Drets :

La concepció actual dels drets humans queda clarament vinculada al text de la **Declaració Universal de Drets Humans**, proclamada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el dia 10 de Setembre de 1948. Té uns antecedents més o menys llunyans.

Cap persona no és ni més ni menys humana que una altra. Tots som humans en essència i tots tenim els mateixos drets humans.

Sí que som iguals, però no pas idèntics. Això mena la gent a fer distincions entre persones i a destacar diferències que considera importants. Quan s'estableixen distincions que no sols creen grups diferents sinó que suggereixen que un dels grups és millor o pitjor que un altre, a causa simplement de la raça, el color, el sexe, l'idioma, la religió, les opinions polítiques o l'origen nacional o social, el que es fa és discriminar.

Sovint, la distinció més comuna es refereix al sexe. El fet que coincideixi amb una dicotomia biològica inherent a la nostra espècie pot dificultar molt que la gent transcendeixi aquesta diferència per a arribar a una identitat més profunda.

El fet d'ésser diferent en algunes coses no ens fa pas diferents en totes les altres.

El fet de tenir cossos diferents amb funcions distintes no vol dir pas que la nostra sort en la vida també hagi de ser diferent.

L'article 2 de la Declaració Universal proclamada que els drets humans seran reconeguts sense cap discriminació. A continuació aquest article esmenta concretament, diverses característiques que solen servir de base per fer distincions arbitràries entre les persones. Una d'aquestes característiques és el sexe, que hi és esmentat específicament amb plena justificació, ja que la discriminació sexual

(sexisme) continua essent en alguns casos la més difosa de totes les fonts d'injustícia social.

El sexisme, pot manifestar-se en totes els facetes de la cultura i de la societat. Així mateix, pot reflectir-se en les actituds de les persones, la qual cosa contribueix a fomentar-lo. El fet de suposar que el sexe a què pertany la persona pot servir d'únic punt de referència a l'hora de seleccionar o de preferir una persona o una altra en la feina o en qualsevol altra activitat és clarament contrari als principis dels drets humans.

Entenem per **drets humans** aquells drets que figuren a la Declaració Universal dels drets humans; es diuen així perquè segons aquests correspon a tots els membres de la espècie humana de forma individual, gratuïta, inalienable, universal i imprescindible.

- Plans d'actuació:

Pla d'actuació del govern de la Generalitat de Catalunya per a la igualtat d'oportunitats per a les dones.

Aquest II Pla, s'emmarca dins el III Pla d'Acció Comunitària de la Generalitat de Catalunya per a la Igualtat

d'Oportunitats entre les Dones i els Homes (1991–1995) i ha tingut com a base d'elaboració, a més de les directrius marcades per a la Comissió Europea, les conclusions del II Congrés de la Dona a Catalunya i les demandes del teixit associatiu de dones del nostre país.

Com a resultat, el II Pla és continuació i ampliació del primer. Continuació perquè les problemàtiques allí tractades són problemàtiques vives, que necessiten un seguiment constant. Ampliació per que el propi desenvolupament social i el canvi de rol de dona dins la societat, fa que es presentin noves situacions que cal afrontar.

Al voltant de set eixos temàtics el pla intenta donar resposta a les necessitats de les dones de Catalunya d'aquest final de segle, en el que la participació de la dona com a subjecte actiu en les transformacions socials és imprescindible per aconseguir el canvi estructural que ens porti a un desenvolupament sostingut, tant de la nostra societat, com a nivell mundial.

Aquest desenvolupament sostingut s'ha de basar en el protagonisme de les persones i en la igualtat d'oportunitats de tota la població. Per tal d'assolir aquest objectiu cal dur a terme mesures d'actuació positiva encaminades a potenciar la participació d'aquells col·lectius que menys oportunitats han tingut d'incidir en el desenvolupament social, entre els quals es troba el de les dones.

Tot i que la participació de les dones en totes les estructures socials és creixent i que evoluciona vers l'increment sostingut existeixen encara àmbits en els que la incorporació de la dona es produeix de manera gradual però i lenta, i d'altres en els que cal consolidar de manera definitiva els avenços aconseguits, per continuar avançant.

Els set àmbits, i alguns dels seus objectius són els següents:

SENSIBILITZACIÓ:

- Participar en les comissions i grups de treball que per les seves competències puguin afavorir la igualtat d'oportunitats.
- Prendre mesures encaminades a la formació igualitària del personal de l'administració.
- Modificar les conductes discriminatòries per raó de sexe i impulsar la integració de la dona a la societat.
- Identificar i donar a la dona en els àmbits social i cultural.

LEGISLATIU:

- Promoure la creació d'un fons de garantia de pensions.
- Disminuir la càrrega fiscal familiar per despeses del personal de treballs de la llar i d'atenció als infants.
- Modificar les normatives laborals vigents que representin discriminació indirecta de la dona en el món laboral en funció de la maternitat.
- Protegir i fer compatible la maternitat amb l'activitat laboral.
- Equiparar el personal de treballs de la llar al del règim general.
- Prendre mesures contra la violació i altres agressions sexuals.
- Elaborar els estudis necessaris per tal d'impulsar l'elaboració d'una llei que estableix els principis generals en matèria d'igualtat.
- Adequar la legislació a l'aplicació de les directives comunitàries en matèria d'igualtat d'oportunitats.

SOCIO-CULTURAL:

- Ús de la llengua.
- Alfabetització i formació integral.
- Publicitat i mitjans de comunicació.
- Associacionisme i participació.
- Dona i esport.
- Informació i suport a l'igualtat d'oportunitats.
- Dona i seguretat viària.

COEDUCACIÓ I FORMACIÓ REGLADA:

- Sensibilització i participació de la comunitat escolar.
- Transmissió de valors coeducatius dins el sistema educatiu.
- Universitats i investigació.
- Orientació escolar i professional.
- Informació i formació sexual.

FORMACIÓ OCUPACIONAL , PROFESSIONAL I TREBALL:

- Món laboral.
- Formació i reciclatge professional.
- Foment de l'ocupació de les dones.

SANITARI:

- Formació i integració
- La salut laboral de les dones.
- El programa sanitari d'atenció a la dona.

SERVEIS SOCIALS I COMUNITARI:

- Habitatge.
- Programa d'atenció a les mares soles.
- Formació de les dones en situació d'exclusió social.
- Programa d'atenció a la dona gran.
- La violència contra la dona.
- Programes adreçats a dones en situació de marginació.

PAPER DE L'HOMME

La humanitat posseeix dues ales: una és la dona i l'altra l'home. Fins que les dues ales no estiguin igualment desenvolupades no podrà volar. Si una de les ales roman dèbil, el vol serà impossible

Maria José Arana.

L'home ha tingut des de sempre el poder en totes les societats del món. Patriarcat el poder. Nens, gent gran, disminuïts i dones han estat tractades sempre en segon pla.

Des que s'iniciaren els primers moviments a favor dels drets igualitaris per la dona aquest poder començà a trontollar. La situació de superioritat i aquesta situació tan còmode viscuda i transmesa culturalment durant tants milers d'anys, comença a canviar. Segurament els homes han viscut aquest avanç com a una amenaça personal, contra el seu sexe, contra l'autoritat i el poder... No cal però intentar trobar cap culpable. És del tot inútil, no es trobarà. El sistema patriarcal s'ha anat transmetent de generació en generació des de fa tant de

temps i d'una manera tan global que ha passat a formar part de la nostra cultura. Lo important és fer conscient i entendre la situació de desigualtat i discriminació que ha patit la dona des de sempre. Costarà molt trencar aquest estereotip perquè està molt interioritzat, però ja s'han començat a produir canvis importants. No s'ha de caure tampoc en la victimització de la dona. Tenir compassió d'ella per tot allò que ha hagut de passar. No cal que la dona també sigui conscient de la situació i pugui lluitar per tal de canviar-la, sense anar contra la figura de l'home com a tal.

LA FEMINITZACIÓ DE LA POBRESA

La feminització de la pobresa és un terme que va molt relacionat amb l'àmbit laboral de la dona.

El terme **feminització de la pobresa** significa que la promoció de dones entre els pobres va en augment.

Tot i que les dones sempre han constituït la majoria de la població pobre, si bé aquesta pobresa i misèria s'havia mantingut oculta i invisible, ara comença a fer-se cada vegada més manifesta.

Els col·lectius dones amb més alt risc de pobresa són les dones separades i divorciades (edat mitja de quaranta anys i amb fills, cosa que els porta problemes de reinserció laboral. Acostumen a viure amb menys d'un o dos milions a l'any), aturades (l'atur femení és de més durada que el masculí i discriminat en la protecció: prestacions inferiors), treballadores en precari (economia submergida, contractes temporals), tercera edat (dones soles i amb pensions baixes), mares solteres (soledat i rebuig social i familiar. Tenen una disminució de drets i possibilitats de promoció), immigrants (servei domèstic i prostitució, sobretot), i, per últim, la prostitució (filles de la pobresa).

Les causes d'aquesta feminització de la pobresa són de diversos tipus: Causes **econòmiques** ja que tenen dificultat a l'hora d'accedir i obtenir un treball i un salari suficient; **familiars** perquè les separacions deixen a les dones desprotegides econòmicament (la família patriarcal i l'acceptació de la idea que la dona depèn de l'home i que és ella qui ha de cuidar els fills dificulta la plena participació de la dona en el mercat de treball i impedeix que avanci cap a la independència econòmica); i per últim, el factor **demogràfic**: el creixement espectacular de la població de més de setanta anys, formada en les seves dues parts per dones.

Una possible solució seria la lluita contra la pobresa, que aquesta és inseparable de la lluita contra la discriminació, ja que sense una discriminació estructural ni l'enfermetat, ni el divorci, ni la maternitat, ni l'atur, submergiren a les dones en la pobresa.

MITJANS DE COMUNICACIÓ

Els Mitjans de Comunicació ocupen un lloc important en les nostres vides. Són l'element educatiu i fonamental que contribueix a generar opinió d'una manera molt important. Els Mass Media (Mitjans de Comunicació de masses) són el reflex i alhora el motor dels canvis socials, ja que el poder de difusió d'aquests pot tenir un efecte multiplicador.

Els Mass Media, si volen aconseguir l'èxit, han de ser capaços de connectar amb els usuaris, és a dir, han de transmetre la mateixa imatge que desitgen els espectadors. Tot allò que ens expliquen respon a una realitat i a un objectiu de captar mercats, la llei de l'oferta i de la demanda marca qualsevol projecte. Així doncs, el marketing és l'eix que domina els Mass Media i sobretot la publicitat; es nodreix d'investigacions, qualitatives i quantitatives, del propi mercat, i elles determinen el que es pot vendre i com es pot vendre. La dona és, generalment, l'objectiu i l'objecte del marketing, ja que és el principal referent en quant a decisions de compra. Es dona un ús i un abús de la imatge femenina, que serveix per a vendre qualsevol article: cotxes, gelats, perfum masculí, etc. Els arquetips sexuals que apareixen en la pantalla, tant en publicitat com en alguns programes d'informació i entreteniment, reflexen una imatge en que la dona, en general, està infravalorada i subvalorada.

La discriminació és present i constant en els Mitjans de Comunicació, reflex d'una societat i perpetuadora d'aquesta discriminació sexual. La dona és vista com un objecte relegada a certes funcions socials, familiars, relacionals, etc. Tant en publicitat com en programes de televisió es mantenen els estereotips i els tòpics sobre la dona. En publicitat ens transmeten, ens venen el model de dona que espera la societat i al que hem d'aspirar, on els interessos i els objectius d'ella es redueixen a:

- La preocupació i dedicació a la bellesa i a la moda, per tal de mantenir-se atractiva i jove amb l'objectiu d'agradar o conquerir a l'home. Això és evident a
- través dels anuncis de cosmètics, de cremes anti-arrugues, del tipus i estil de roba (elegant i provocativa alhora), etc.
- La preocupació i la dedicació a la llar i a la família, com a element potenciador dels esquemes tradicionals: anuncis sobre qualsevol article de neteja de la llar, en general, tenen com a protagonista a una dona devota a la neteja; o els sopicrem on surt la dona com a element unificador de la família tradicional; la dedicació a la decoració com a la construcció del niu familiar. etc.
- A més a més d'ocupar-se a la llar i la família, també ha de ser una dona competent a nivell professional, és el model de dona realitzada. En aquesta línia també s'utilitza la publicitat amb tints feministes, per tal de donar importància a la dona amb l'objectiu clar de captar-la i vendre-li el que sigui: detergent, cosmètica, ideologia, etc.

En programes de televisió, en general podem observar que la dona desenvolupa un paper merament decoratiu i en segon pla, vestida de forma atractiva per cridar l'atenció del públic apareix somrient i sempre callada; sovint apareix una presentadora despampanant i representant el paper de la dona simple i ingènua. Generalment els programes més intel·lectuals (si queda algun) els porten a terme presentadors masculins, mentre elles surten a programes roses, o d'entreteniment. I si parlem dels famosos culebrons, hauríem de dir que incideixen i institucionalitzen els estereotips de maternitat, la església, el fet de que una dona sense home no és res, una dona sense fill és una castra i molts altres tòpics. Exalten valors perduts o que s'estan perdent, a vegades amb continguts reaccionaris. Sovint corresponen al conte de la Ventafocs, una nena que si és bonica i bona aconsegueix el poder econòmic.

Si tenim en compte que el rol sexual es va generant des de la infància a través dels diferents elements educatius com pot ser la família, l'escola, els iguals i els Mass Media, és important que ens fixem en la influència dels Mitjans de Comunicació en la potenciació del rol sexual. La publicitat, sobretot, i els programes de televisió són grans potenciadors del rol sexual, contribueixen a la creació de la discriminació sexual. Els infants no tenen mecanismes de defensa i protecció durant el seu període d'aprenentatge, i retindran qualsevol esquema atractiu i de fàcil

assimilació. Sobretot durant la campanya de Nadal, es dona un bombardeig de diferents joguines, uns per a nens i d'altres per a nenes, que contribueixen que la criatura es decanti cap algun d'ells i que es vagi formant el seu rol sexual.

Com a conclusions:

- La relació entre els Mitjans de Comunicació i la societat és d'anada i tornada, és a dir, els MdC formen la opinió pública en gran mesura, però alhora són influïts per l'entorn polític, econòmic, social i cultural en que es desenvolupen.
- Els rols sexuals presents en els MdC de masses són els tradicionals i no reflexen cap tipus d'alternativa a aquests.
- Els infants modelen i conformen el seu comportament en funció d'allò que se'ls informa a través dels Mitjans de Comunicació.
- En la majoria de MdC són els homes qui controlen la informació.
- En general a través de les imatges, s'infravalora a la dona i es representen rols sexuals limitats. Amb

la publicitat s'accentuen els estereotips, es potencia la realitat discriminatòria de la societat com a conseqüència de la difusió, s'aborden incessantment (mitjançant la repetició a sectors que no tenen capacitat de defensa (com els infants) o com objectiu de consum i accentuació de la permanència del rol (com en el cas de la dona).

Cal que es plantegin alternatives per tal d'acabar amb la situació de discriminació que viu la dona en la nostra societat, i això serà possible a través d'un canvi de sentit comú amb el que la opinió pública afronti el tema, i es podrà aconseguir si els Mass Media adopten una actitud positiva que sigui capaç d'influir en la transformació de la mentalitat dominant. Encara que és una fita complexa i difícil, només a través de les reivindicacions i l'educació podrem arribar a la igualtat entre dones i homes.

2.LA INSERCIÓ SÒCIO LABORAL:

MOMENT HISTÒRIC	REGULACIÓ MERCAT	MESURES INSERCIÓ
Revolució Industrial	Equilibri oferta/demanda	Autorregulació del propi mercat
Anys 20	Desequilibri oferta/ demanda	• Incentivació del consum • Naixement consumidor insatisfet
Anys 30	• Crack 29 • 2ª Guerra Mundial	• Keynesianismes (intervenció govern en polítiques econòmiques) • Emmascarament de la situació
Anys 70-80	• Augment de la desocupació tecnològica • Aparició de l'aturat de llarga durada	• 1res. Polítiques d'ISL • Polítiques de formació vs Creació • Polítiques de foment del treball
Anys 90	• Agreujament situació anys 70 • Necessitats d'un replantejament estructural	• Plantejament canvis de jornada laboral, jubilació, ètica treball, concepte d'oci, ...

L'inserció socio-laboral està regulada:

- A nivell comunitari a través de les lleis publicades en el Diario Oficial de las Comunidades Europeas (DOCE).
- A nivell estatal a través de les lleis publicades en el Boletín Oficial del Estado (BOE)
- A nivell autonòmic a través de les lleis publicades en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya (DOGC)

Reglaments, ordres ministerials i ordres de l'INSERCIÓ socio-laboral

A la Comunitat Europea en referència als Fons Estructurals:

- Reglament núm. 2080/93 en aplicació R. 2052/88 (DOCE L 193/1)
- Reglament núm. 2081/93 que modifica R. 2052/88 (DOCE L193/5)

- Reglament núm. 2082/93 que modifica R. 4253/88 (DOCE L193/20)
- Reglament núm. 2083/93 que modifica R. 4254/88 (DOCE L193/34)
- Reglament núm. 2084/93 que modifica R. 4255/88 (DOCE L193/39)

A l'Estat Espanyol, en referència al Pla FIP

- Real Decret 631/1993 de 03-05 (BOE 106,04-05-93)
- Ordre Ministerial 13-04-94 (BOE 101, 28-04-94)

A Catalunya, en referència al Departament de Treball:

- Ordre de 19-04-95 (DOGC 2046, 05-05-95)
- Ordre de 23-07-96 que modifica l'Ordre de 19-04-95 (DOGC 2237, 31-07-96)

DEFINICIÓ CONCEPTE INSERCIÓ SÒCIO-LABORAL

Quan utilitzem el terme inserció referint-nos exclusivament a la *consecució d'un treball*, entenem que conceptualment l'associem a un fet puntual, que s'esdevé únicament en un moment determinat. Això no obstant, freqüentment trobem referències sobre inserció laboral al·ludint un període de temps durant el qual el subjecte es prepara formant-se o buscant activament treball, incloent-hi indistintament els conceptes de "*procés d'inserció*" (en general) i "*procés de transició a la vida activa*" (com a pas de l'escola al treball).

Efectivament, a partir dels anys setanta, amb la proliferació de treballs sobre el tema, es constata una utilització confusa i indiscriminada del terme inserció; això ha generat l'inici d'un debat que posa de manifest la discordança existent entre les diferents conceptualitzacions que en fan els experts.

Aquesta polèmica es podria explicar al·ludint, d'una banda, a l'ús de la terminologia des de diferents òptiques o enfocaments (psicològic, econòmic, sociològic, estadístic, polític, educatiu...), i, de l'altra, al progressiu augment en la durada dels períodes de transició. En els prolongats espais d'espera entre escola – treball o entre atur – ocupació, han proliferat les intervencions destinades a afavorir l'inserció laboral, que per això ha deixat nombroses vegades de ser considerada únicament com l'objecte d'aquestes accions per passar a identificar-se amb el procés mateix.

L'imprecisió conceptual presentada requereix l'aclariment de la terminologia que ens permet al seu torn distingir alguns matisos associats a aquesta terminologia. El terme "**inserció**" fa referència a un esdeveniment puntual, que s'esdevé en un moment determinat com a culminació d'un període o un procés previ, que es denomina "**transició**".

En aquest context, "**inserció laboral**" fa referència a l'assoliment d'un lloc de treball o ocupació.

En l'inserció laboral s'estableix el punt de trobada efectiu entre la **empleabilitat** – la probabilitat d'inserció que depèn del subjecte – i la **col·locabilitat** – la probabilitat d'inserció que depèn del mercat de treball.

Paral·lelament convé posar en relleu la distinció entre "**inserció laboral**", "**inserció professional**" i "**inserció ocupacional**". S'ha de tenir en compte que els conceptes de **professió** i **ocupació** estan subjectes a una gran indefinició. Per això, sovint, es confon l'**inserció professional** amb l'**inserció ocupacional** i aquesta, al seu torn, amb l'**inserció laboral**. En aquest cas es pot considerar que el concepte de **professió** es troba estretament vinculat al currículum formatiu que acredita l'acompliment d'un determinat tipus de treball; mentre que el terme **ocupació** designa el conjunt de llocs de treball similars en què es concreta una professió. Quan la preparació i la seva concreció en una ocupació posseeixen una escassa variabilitat, la diferència entre

ocupació i professió resulta difícil. Així, en la pràctica, es troba més sovint el concepte **d'inserció professional** en contraposició amb el **d'inserció laboral**. La distinció entre tots dos sorgeix precisament del fet de tenir en compte la formació o capacitació professional del treballador. Quan l'inserció es concreta en l'obtenció d'una feina relacionada amb la formació o l'especialització professional del treballador farem referència a "**inserció professional**", mentre que es considerarà la "**inserció laboral**" com un concepte més ampli, referit a l'obtenció d'una feina no necessàriament concorde amb la preparació o la capacitació del treballador.

Finalment, si es pren com a referència l'experiència laboral anterior del subjecte, es pot distingir entre "**inserció inicial**" i "**reinserció laboral**". En el primer cas, es fa referència a la primera incorporació al mercat laboral, mentre que el segon terme servirà per designar l'inserció d'un treballador, amb experiència laboral anterior, després d'un període d'atur o inactivitat.

Totes aquestes accions contribueixen al naixement de l'orientació ocupacional, la pretensió de la qual excedeix l'informació i la preparació per a les eleccions educatives i/o professionals i intenta oferir ajuda al subjecte,

incloent-hi l'assessorament i la formació per a l'inserció laboral, entesa com a consecució i manteniment d'un lloc de treball.

SITUACIÓ ACTUAL DE LA DONA A EUROPA

La dona parteix d'una situació demogràfica equivalent a la de l'home, tant en el que fa referència a la població com en el dret per poder participar com agent actiu en el mercat de treball. Tot i així, aquesta igualtat aparent en el nombre de persones no es tradueix en una distribució similar dels actius laborals en la província, comunitat autònoma o a Espanya, sent un detriment de l'activitat femenina.

No obstant, s'ha de destacar que l'incorporació de la dona al mercat de treball és una realitat creixent des dels anys vuitanta. La configuració de l'ocupació i de la desocupació ha canviat en aquest període i això es reflexa en l'evolució dels seus principals indicadors que, per sexes, mostren una realitat socio-laboral diferent a la dècada anterior.

No obstant, en el moment actual tot i que es reflecteix encara una situació desigual davant el treball d'homes i dones, l'evolució a través del temps permet observar un acostament, en proporció, de les taxes d'activitat masculina i femenina i una reducció del col·lectiu femení inactiu.

En aquest procés de creixement de participació al món del treball extradomèstic, s'acostuma a destacar un parell de factors que es consideren molt positius per la plena incorporació femenina a l'activitat productiva: l'augment de la formació i la major planificació de la carrera professional, especialment entre les generacions més joves.

L'incorporació de la dona en un pla d'igualtat.

L'incorporació plena de la dona a la vida ciutadana, es produeix de forma progressiva i gradual, però amb discriminacions i a un ritme molt inferior al desitjable. És evident que no pot haver una política social igualitària, progressista i democràtica si no es fa real la presència d'aquest col·lectiu en tots els àmbits socials.

Tot i així, no es posa en dubte que s'ha avançat molt en el reconeixement oficial, legal i jurídic, de l'igualtat de sexes. Però cal recordar encara que aquesta igualtat no és un fet. Les dones són el primer col·lectiu de desocupats de llarga durada. Les dones són les primeres en la categoria de treball submergit, precari i sense contracte. Les dones són les primeres en el treball domèstic (rentar roba, cuinar, comprar, tenir cura dels infants, dels malalts, de la gent gran...). Moltes dones fan més de quaranta hores setmanals en una jornada

laboral domèstica i no reconeguda, per tant, es fan evidents les dificultats per combinar la feina domèstica amb una feina fora de la llar o amb el desenvolupament d'una carrera professional.

En el terreny de l'educació, tres quartes parts dels analfabets són dones. Tot i així, el nombre de dones que estudien ha anat creixent en els últims anys.

La dona és diferent perquè s'ha educat de manera diferent, des d'uns valors socials determinats i en rols fixos i separats dels masculins.

Les dones es menyspreen per no haver après a desenvolupar les seves habilitats per enfrontar-se amb la seva situació i no tenir confiança en les seves actituds; la por, la falta de seguretat, són variables que interfereixen en els seus aprenentatges.

Per tant, l'incorporació de la dona a la societat en condicions d'igualtat és un repte i ho continuarà sent en el futur. Calen polítiques que combinin les mesures assistencials (en els sectors més desfavorits socialment, les dones reben la pitjor part), però principalment calen mesures de promoció positiva de la dona al mercat de treball, a la formació qualificada, cal garantir una educació no sexista de forma real, i cal combatre per un canvi de mentalitat que ha de ser present en tot el treball social.

RMI: RENDA MÍNIMA D'INSERCIÓ

La seva funció és cobrir aquells estats de necessitat no resolts per l'actual sistema de seguretat social. Es de caràcter complementari amb la finalitat de cobrir necessitats alimentàries i de subsistència.

Té per objecte el desenvolupament coordinat d'accions destinades a ajudar les persones que no tenen els mitjans suficients per atendre les seves necessitats essencials de vida, mentre se les prepara per superar situacions de desestabilització personal i familiar causa de la manca d'integració social i laboral.

Es realitza a través d'una comissió interdepartamental que actua com a òrgan de direcció i coordinació entre els departaments de Treball i Benestar Social.

DEFINICIÓ:

Es una prestació econòmica assistencial subjecte al pla individual de reinserció.

REQUISITS:(de les persones sol·licitants)

- Estar empadronats i acreditar una residència continuada.
- Construir una llar independent (exceptuant menors o persones amb disminució al seu càrrec.
- Tenir entre 25 i 65 anys. Tenir un disminuït a casa o que hagin estat sota la tutela de la Direcció General de Justícia.
- No disposar de recursos econòmics suficients (persones o unitats familiars que no obtinguin durant un any uns ingressos superiors a l'import global de la prestació econòmica).
- Comprometre's a participar en les activitats del pla individual d'inserció.

No es rep si:

- un membre de la família té dret a prestacions públiques que superin la prestació de la RMI,
- per baixa voluntària a l'empresa i no té dret a atur,
- si el sol·licitant gaudeix de béns mobles o immobles suficients per la seva subsistència.

Forma de sol·licitud:

Es pot realitzar als serveis socials dels Ajuntaments, als Consells Comarcals, a entitats d'iniciativa social, organitzacions professional, sindicals, empresarials i cíviques. Sempre que aquestes institucions siguin membres col·laboradores de l'administració.

Contingut del programa:

- Prestacions d'urgència i rescabament:
- diagnosi del cas: es preveu l'incorporació de la persona dins un Pla de reinserció. Primer ha de rebre les prestacions d'urgència a càrrec de les administracions corresponents.
- Racionalitzar i coordinar les actuacions.
 - Suport a l'inserció social: actuacions per ajudar a superar situacions de desestabilització. Suport i motivació psicològica, social i afectiva per superar la desestructuració.
 - Suport a l'inserció Laboral: accions d'orientació i motivació professional amb tres punts:
- el Departament de Treball adequa l'oferta ocupacional als col·lectius més necessitats;
- mitjançant empreses d'inserció laboral;
- a través de subvencions a les empreses que contractin destinataris de la Renda Mínima d'Inserció;
- amb promocions de l'autoocupació.
 - Accions de formació d'adults: és la formació instrumental i bàsica per a l'integració laboral.
 - Accions d'informació i orientació: per fer ús dels serveis de les administracions i l'iniciativa social.
 - Accions de suport per a la col·laboració cívica: per fomentar l'autoestima i l'integració comunitària.

Import:

- Actualment és de 41.000 pessetes. D'aquí se'n deduiran els ingressos de qualsevol mena excepte per disminució, per protecció familiar, altres...
- El pagament tindrà una durada màxima de 12 mensualitats amb possibilitat de ser prorrogada.
- La quantia pot variar en funció de les càrregues familiars.

Causes d'extinció:

- Pèrdua de les condicions per a la seva concessió.
- Mort del beneficiari.
- Irregularitats
- Trasllat de residència

P.I.R.M.I:

Programa Interdepartamental de Renda Mínima d'Inserció.

Es una comissió dels Departaments de Benestar i Treball encarregada de:

- Establir mecanismes de col·laboració amb altres departaments.
- Les seves funcions són:
 - impulsar la seva aplicació
 - emetre informes sobre el Pla individual
 - coordinar accions entre la Diputació, el Consell Comarcal i les entitats d'iniciativa social
 - emetre l'informe d'homologacions de les entitats d'iniciativa social

- avaluar periòdicament la prestació de la R.M.I (el grau de desenvolupament i resultats d'aplicació)
- proposa al Govern les modificacions oportunes
- seguiment i coordinació d'altres actuacions relacionades amb la R.M.I

- Consta d'un òrgan assessor per conèixer l'aplicació de la R.M.I i la valoració dels resultats.

Finançament:

- Despeses d'administració de la Comissió Interdepartamental a càrrec dels Departaments de Treball i Benestar social.
- Benestar Social tramita:
 - les despeses de les actuacions de suport a l'integració social;
 - despeses de formació d'adults.
- El Departament de Treball porta:
 - el pagament de la R.M.I;
 - les despeses de motivació i orientació laboral, formació ocupacional i inserció laboral;
 - subvencions a les empreses, en-titats o altres que participen en el desenvolupament dels programes d'inserció laboral.
- Les administracions locals s'han de fer càrrec de les prestacions d'urgència i rescabament que calguin a criteri dels equips d'atenció primària municipals.

Obligacions de l'usuari:

- Aplicar la renda a les seves finalitats.
- Facilitar l'avaluació.
- Comunicar els canvis de situació personal.
- Signar el conveni d'altres activitats.
- No rebutjar una oferta d'ocupació adequada.
- Participar en activitats de col·laboració social i cívica.
- No mendicar
- ...

Pla individual d'inserció:

Un cop determinades les necessitats bàsiques cal establir un pla personalitzat de les qualitats i mancances de la persona.

- Es concedeix als sol·licitants que reuneixin les condicions.
- El projecte ha d'estar elaborat amb criteris tècnics i professionals comptant amb la participació dels destinataris si es possible.
- Ha de contenir el diagnòstic de la situació personal mitjans econòmics, objectius, el mètode, la periodicitat

de relació amb l'equip i concreció d'accions a realitzar.

- Els projectes són elaborats pels Ajuntaments o Consell Comarcal per mitjà dels equips bàsics d'atenció primària. També ho poden fer les entitats d'iniciativa social homologades.
- **ENCÀRREC INSTITUCIONAL**
- **MARC LEGAL QUE RESULTA DE LA SEVA ACTIVITAT I DEPENDÈNCIA ADMINISTRATIVA.**

-LLEIS BÀSIQUES QUE EMMARQUEN LA INTERVENCIÓ.

-RELACIÓ QUE ESTABLEIX AMB L'ADMINISTRACIÓ.

- **FONTS DE FINANÇAMENT.**
- **TIPOLOGIA DEL DESTINATARI:**

.CARCATERÍSTIQUES GENERALS.

.GRUPS QUE PREDOMINEN.

- **DISTRIBUCIÓ DELS DESTINATARIS.**

MARC LEGAL:

SURT és un centre privat, legal que regula la seva activitat en funció dels projectes que presenten anualment al departament de treball de la Generalitat. Depenent dels projectes que el departament els hi accepti, podran treballar els temes presentats. La seva relació amb l'administració és bàsica per poder-se finançar i per tant desenvolupar els projectes que fan dins el seu camp.

La relació que estableix amb l'administració serà mitjançant els projectes que els hi aproba.

Les lleis que emmarquen la seva actuació estan relacionades amb l'àmbit de la inserció socio-laboral i tot el que s'en despren. (Explicat el tema lleis en l'apartat anterior)

FONTS DE FINANÇAMENT:

Les diferents accions són finançades mitjançant ajuts econòmics d'entitats i organismes públics i privats:

Els cursos de Formació Ocupacional d'Ajudant de Cuina i Floristeria i els programes de Motivació laboral, estan finançats per el Departament de treball de la Generalitat de Catalunya.

Aquest any han iniciat un conveni de col.laboració amb Barcelona Activa per realitzar un curs de formació ocupacional de Serveis a la Llar (atenció i cura de les persones dins la llar).

El projecte "Les dones fem història" està cofinançat per la Diputació de Barcelona i Surt.

Pel desenvolupament d'altres accions hem comptat amb el suport econòmic de: l'Institut Català de la Dona, l'Ajuntament de Barcelona, la Fundació Acció Solidària i la Fundació de Serveis de Cultura Popular.

Han establert un conveni de dos anys (97-99) amb la Fundació Levis-Strauss que financia el Programa d'Orientació i Suport global i per altra banda, han iniciat els tràmits per rebre subvenció de la Fundació La Caixa.

Per la creació de l'empresa d'inserció SURTFLORES han establert un conveni amb la Diputació de Barcelona

que ha contribuït a la posta en marxa de l'empresa i en el suport a la instal·lació.

Durant el període 97-98 han rebut una subvenció per part de FORCEM per realitzar una investigació de la situació laboral de la dona immigrant extracomunitària en el sector de la hosteleria.

Finalment cal dir que estan col·laborant com a parteners en el programa europeu Leonardo amb l'associació Donnalavorodonna i amb l'Ajuntament de Milan.

TIPOLOGIA DEL DESTINATARI:

Hi ha un creixement progressiu de l'atur femení i altament superior al masculí. D'altra banda les dones continuen patint una precarietat laboral més elevada que el col·lectiu masculí: cobren menys i acaparen els contractes a temps parcial i temporals.

La segregació professional i ocupacional es continua patint en l'accés al mercat laboral. Els efectes d'aquesta discriminació social i laboral s'aguditzen encara més en els col·lectius de dones més desprotegits: immigrades, caps de família, dones majors de 45 anys, etc. En èpoques de crisi són aquests col·lectius els que tenen un risc més elevat d'exclusió i segregació social produint-se una situació diferencial desfavorable que ha portat a una situació reconeguda de feminització de la pobresa.

Els col·lectius amb qui treballa Surt són dones que es troben amb aquesta situació i que presenten un elevat risc d'exclusió i marginació social. Aquests col·lectius són:

- Dones excloses dels circuits formals de treball: sense experiència laboral, baixa formació o que han estat un espai de temps llarg sense un treball remunerat.
- Dones caps de família amb responsabilitats familiars.
- Dones en el límit de la marginació: insertades en el PIRMI.
- Dones que han sofert maltractaments (casos d'acollida).
- Dones de col·lectius específics que tenen dificultats per fer-se un lloc en el mercat laboral fora dels rols definits socialment: immigrades, dones de la presó.

Existeix una gran heterogeneïtat dins el col·lectiu de dones, tot i així es pot agrupar una sèrie de característiques que presenten en major o menor grau cada una d'elles:

- Manca de recursos formatius.
- Manca d'experiència laboral.
- Experiència en el mercat laboral en situacions precàries, excloses, per diferents motius, dels circuits normals del treball remunerat.
- Situacions personals de fracàs.
- Un entorn socio-familiar problemàtic.
- Problemes de salut física/ situacions de depressió.

Aquestes dones provenen tan de la ciutat de Barcelona com de municipis al voltant d'aquesta com: Terrassa, Mollet, Montcada, Cornellà, Esplugues, San Feliu, Sant Boi, Viladecans, Sabadell, Badalona, entre d'altres.

El contacte amb aquestes dones s'estableix a través de diferents institucions amb les que mantenim un contacte regular. Aquestes són principalment:

- Serveis d'Assistència Primària de Benestar Social
- Direcció General d'Ocupació

- Departament de Justícia
- Cases d'Acollida Municipals
- Associacions d'Atenció a immigrants
- Altres centres de col.laboració que treballen amb els mateixos col.lectius: Promocions, Lligam, Creu Roja i Càrites.

DISTRIBUCIÓ DELS DESTINATARIS.

Els destinataris, són nombrosos. Es distribueixen en diferents grups, depen del curs que els hi toca. Normalment els grups són de 15 dones com a màxim. Cada grup realitza un curs diferent. És un centre no residencial, només venen i realitzen la classe.

Els criteris de distribució es fan segons el curs , però per accedir el curs serà en funció de la problemàtica de la dona. Se les agruparà depenen de les seves necessitats. En el cas concret que faig pràctiques, és un programa que només rep persones que esan cobren la PIRMI, o en vies i estan en el inici del procés.

Les formes d'accedir en aquest curs en concret és per obligació, és una contraprestació per l'ajuda que reben. No ve cap per voluntat propia.

No poden marxar i la seva entrada i sortida ho determinarà l'equip de professionals que hi treballen, l'assistent social que li toca i el departament de treball.

La durada de les estades no es pot concretar. Moltes d'elles estan més d'un curs, per passar a un altre fase de la inserció socio-laboral.

ÍNDEX DEL DESENVOLUPAMENT CORRESPONENT AL BLOC B:

ELEMENTS BÀSICS DE L'ORGANITZACIÓ INTERNA.

1-Recursos materials.....44-44.

2-Recursos humans.....46.

3-Coordinacions externes.....47.

1-RECURSOS MATERIALS.

La seu de l'associació està al Carrer Bruc nº 5, 1ª 2ª de Barcelona. Des de el principi ha disposat d'un local amb diferents sales, aules, tallers i despatxos equipats amb mobiliari, maquinaria i eines necessaris pel funcionament de l'associació i el desenvolupament de les diferents activitats i iniciatives. Amb el temps ha anat elaborant nous projectes i activitats que han fet necessari una ampliació de l'espai i dels recursos en general. Per aquest motiu ha adquirit aquest any un nou local, situat a la mateixa escala, amb més sales, aules, tallers i despatxos equipats.

En conjunt disposa actualment de:

- 1 sala d'entrevistes. Equipada amb una taula rodona, 6 cadires i un armari petit.
- 3 despatxos amb equip informàtic de tres ordinadors i tres impresores, estanteries, taula de despatx i dos

cadires a cada un d'ells.

- 1 despatx d'administració equipat amb una taula de despatx, armari i estanteries d'oficina i un plafó. Disposa de fax i contestador automàtic.
- 2 aules per impartir classes teòriques amb capacitat per 25 dones, equipada cada una d'elles amb 25 cadires, taula per la monitora, pissarra i en una aula disposem d'un equip audiovisual amb video i monitor.
- 1 aula amb capacitat per 16 dones, equipada amb 16 cadires, pissarra i taula per la monitora.
- 1 taller de cuina equipat amb dos cuines industrials de 3 focs i forn cada una d'elles. Espai de treball individual per a 16 alumnes. Tots els materials necessaris per la realització de cursos de formació ocupacional d'ajudant de cuina i cuinera.
- 1 taller de floristeria/jardineria equipat amb dues taules de treball i un armari per guardar el material. Espai de treball individual per 16 alumnes. Tots els materials necessaris per la realització de cursos de formació ocupacional de floristeria/jardineria.
- 1 pati interior que fa de magatzem per el taller de floristeria.
- 1 aula gran per activitats diverses.
- 2 vestuaris amb estanteries i un penjador.
- 1 terrassa-jardí.

2-RECURSOS HUMANS:

L'equip humà que cobreix aquestes responsabilitats són les dones que componen l'associació:

Fina Rubio Responsable de l'àrea de programes i formació

Caterina Rubio Responsable de l'àrea d'administració i finances

Dolors Cruells Responsable de l'àrea de relacions exteriors

Maite Pristin Responsable de la coordinació amb el S.C.O

Pau Sola Coordinadora dels cursos de formació d'A.C

Pau Torres Coordinadora de programes PIRMI i S.P

Esther Ramos Coordinadora programa PILS

Eva Cruells Responsable de l'àrea de disseny de projectes

Un equip de dones professionals en l'àmbit d'intervenció social i laboral col·laboren regularment en la monitorització dels mòduls de les diverses accions que desenvolupa l'associació:

Anna López Monitora de cuina

Mercé Guilló Monitora de Floristeria/jardineria

Concha Ortega Monitora de Català

Carmen Garriga Monitora de Costura

Raquel Miarons Psicòloga (orientació laboral)

Roser Carrer Psicòloga (autestima i motivació)

M^aBegoña Zarza Psicòloga (autoestima i motivació)

Marisol Murguialday Enfermera (autoestima i motivació)

Barbara Ramajo Fisioterapeuta

Aurora Mazariegos Orientació laboral

Saadia Aballouche Mitjancera cultural

Teresa Martinez Responsable d'inserció laboral

Cecilia Gelpí Responsable de l'empresa d'inserció

Les persones abans esmentades són contractades. El primer grup a temps complert i el segon grup estan a temps parcials. El que dura la seva classe.

No hi ha voluntaris en el centre.

3.COORDINACIONS EXTERNES:

Aquest apartat no es pot tractar degut a que el centre no té relació amb altres centres de les mateixes característiques. Les seves relacions externes són amb les assistents de les persones que fan els cursos, i amb l'administració pel tema econòmic. No hi ha contacte amb altres centres que hi estat la persona afectada.

Com és un centre que només tracta un tipus de persona molt concret, la dona, i no tracta altres persones, no poot establir contacte amb altres problemàtiques familiars de la mateixa persona.

Un cop acaben el seu procés, no hi ha una continuació de la persona, per que o bé s'ha derivat a un altre recurs o bé ha trobat feina i per tant ja s'han complert els objectius cap aquella persona.

SURT intenta tenir en compte els processos anteriors de la persona i com ha estat tractada amb altres institucions.

ÍNDEX DEL DESENVOLUPAMENT CORRESPONENT AL BLLOC C:

ELEMENTS EDUCACIONALS . TIPUS D'INTERVENCIÓ.

1–Projecte educatiu:48.

1.1.trets educatius.....48. 1.2.objectius generals.....49–50.

1.3. Metodologia.....50–52.

1.4. Programes desenvolupats.....	53-66.
2. Intervenció de l'educador social:.....	67.
2.1. descripció.....	67.
2.2. el treball en equip.....	68.
2.3. participació a l'organització interna.....	68.
2.4. producció escrita.....	69.
3. Avaluació.....	69.

1-PROJECTE EDUCATIU.

• TRETOS D'IDENTITAT:

El desenvolupar els següents punts podem observar que els principis que inspiren la seva tasca són seguir el model crític. S'inspiren en la participació i en el desenvolupament de les possibilitats de la persona, donar-li les eines necessàries per que puguin tirar endavant elles mateixes. També és cert que de vegades es cau amb un cert paternalisme o més ben dit, que les tracten com si fos una relació escolar formal.

1.2.OBJECTIUS GLOBALS DEL PROJECTE

Afavorir la integració socio-laboral dels col·lectius de dones que pateixen situacions de risc o marginació social. Es necessari entendre les necessitats, els problemes i les prioritats d'aquests col·lectius per oferir respostes concretes i facilitar els recursos i eines adequades per afavorir la seva integració socio-laboral.

Oferir la formació professional necessària per accedir al mercat laboral actual. Transformar la difícil situació i invertir el procés d'exclusió socio-laboral significa ineludiblement atendre les carencies formatives d'aquests col·lectius de dones oferint formació qualificada dins d'àmbits laborals practicables i concrets.

Oferir l'ajut per desenvolupar l'estima i l'autonomia personal.. Assegurar l'èxit de l'integració socio-laboral d'aquests col·lectius de dones significa actuar de forma integral sobre la seva problemàtica, desenvolupar iniciatives que des d'un plantejament metodològic globalitzador intervinguin alhora sobre les carencies formatives i les dificultats funcionals més significatives.

Oferir orientació, informació i seguiment laboral. Orientar sobre les possibilitats reals d'acord a la formació i experiència professional i la demanda del mercat laboral actual, oferir informació sobre la demanda del mercat laboral i les tècniques de recerca de feina i mitjançar el contacte amb les empreses fent un seguiment personalitzat.

Oferir assessorament i informació jurídica i laboral. Informar sobre els aspectes legislatius i laborals per tal d'evitar situacions de marginalitat i per defensar i exercir el seu dret al treball en unes condicions dignes.

Afavorir la col·laboració, el respecte a la diversitat i el compromís de solidaritat entre les dones. Possibilitar les vies per una presència activa de les dones dins els diferents àmbits d'acció i decisió cultural econòmica i social de la societat, significa crear xarxes d'intercomunicació, d'intercanvi i de col·laboració entre les dones i associacions de dones.

1.3.METODOLOGIA GLOBAL

El marc metodològic que ha anat creant al llarg d'aquests anys parteix de la necessitat de desenvolupar procediments i estratègies innovadores i adequades per treballar amb col·lectius que presenten especials dificultats d'inserció social i laboral. El model en el que es basen es defineix a partir de cinc eixos:

1. **L'adquisició de recursos personals dins un projecte global.** Dins el procés de formació és important adquirir els coneixements tècnics necessaris per a insertar-se al món laboral, però quan parlem de col·lectius amb risc d'exclusió és fonamental també adquirir recursos personals dins un projecte global.
2. **Formació instrumental i bàsica.** En aquests col·lectius, la formació d'adults orientada a l'inserció laboral, s'ha d'articular en un model formatiu que integri una part de formació instrumental i bàsica.
3. **Processos d'autoestima.** Donem una especial atenció als processos d'autoestima com element clau de tot el procés formatiu. Fomentar un nivell adequat d'autoestima és bàsic per afavorir l'aprenentatge de la persona adulta. Aquesta ha d'arribar a comprendre que la seva educació és un procés que li exigeix participació i li obliga a actuar de manera autònoma.
4. **Accions integrals.** El model d'inserció es basa en una acció integral que actua sobre la globalitat de la situació.
5. **Enfoc de gènere.** Donar a tot aquest treball un enfoc de gènere que implica:
 - Valorar les habilitats i experiències específiques de les dones.
 - Qüestionar els rols/estereotips de gènere socialment imposats.
 - Qüestionar la no consideració de l'activitat domèstica que recau específicament sobre les dones com a treball: treball remunerat/ treball no remunerat.
 - Valorar el treball de les dones com a treball socialment necessari i imprescindible.

El funcionament i els àmbits de gestió

Responsabilitats i àmbits de funcions d'acord amb els objectius globals d'actuació de l'associació i de les necessitats específiques del desenvolupament dels projectes concrets:

Junta directiva de l'associació:

- Planificació, coordinació i avaluació dels objectius globals de l'associació i de les línies d'actuació per dur-los a terme.
- Planificació, coordinació i avaluació del funcionament dels diferents àmbits de responsabilitats i funcions de l'associació.

Àmbit de programes:

- Planificació, coordinació i avaluació dels objectius específics i dels continguts teòrics i metodològics concrets dels diversos projectes.
- Coordinació de l'equip de dones que monitoritzen els diversos mòduls d'aquests projectes.

Àmbit d'administració i recursos econòmics, humans i infraestructurals:

- Planificació, coordinació i avaluació dels recursos econòmics, humans i infraestructurals de l'associació.
- Relacions exteriors amb institucions i agents socials.

- Informació i seguiment de la gestió econòmica de les empreses d'inserció social.

Àmbit de serveis:

- Planificació, coordinació i avaluació de serveis.
- Relacions exteriors amb empreses i el Servei Català d'Ocupació.

1.4.PROGRAMES QUE ES DESNOLUPEN:

CURSOS DE FORMACIÓ OCUPACIONAL

Desde l'any 1993 han impartit cursos de formació professional ocupacional en diferents especialitats. Principalment han impartit cursos de formació d'Ajudant de Cuina i posteriorment, a l'any 97 van iniciar una formació en Floristeria/jardineria dins el programa Eines amb futur dirigit a les dones preses. Aquest any han iniciat una formació en Serveis a la Llar.

Aquests cursos ofereixen a les dones la tècnica i la qualificació professional necessària per accedir al mercat laboral i, a la vegada, els hi proporciona una ajuda per desenvolupar els esquemes funcionals per respondre de manera adequada a situacions professionals i humanes dins la societat.

El sector de la restauració és un àmbit laboral en contínua expansió i ofereix a aquest col·lectiu de dones una possibilitat real d'accedir al mercat laboral un cop finalitzat el curs. Per una altra banda, la floristeria i jardineria es un sector de gran tradició en el nostre entorn que ofereix possibilitats reals d'inserció laboral. Per últim, l'atenció i cura de les persones dins de la llar es un sector emergent amb una gran demanda que requereix d'una professionalització.

El disseny dels cursos es compon de:

- *Mòduls formatius* amb continguts propis de la matèria. Tenen una duració de 260 hores. Se les prepara també per obtenir el carnet de manipuladora d'aliments.
- *Mòdul de català*. Aquest mòdul es desenvolupa per que adquireixin els coneixements bàsics de la llengua catalana amb la finalitat de desenvolupar-se adequadament al treball. Té una duració de 20 hores.
- *Mòdul de reinserció laboral*. Per afavorir la reinserció en el món laboral amb els medis que proporciona el curs. Duració de 10 hores.
- *Mòdul d'autoestima*. En aquest mòdul oferim els instruments necessaris per el desenvolupament personal afavorint un apropament a l'entorn social i laboral. És un instrument necessari per obtenir l'èxit en l'inserció socio-laboral d'aquests col·lectius. Té una duració de 20 hores.
- *Mòdul de pràctiques*. Consta de 90 hores dedicades a realitzar pràcticament, en establiments d'hosteleria i jardineria amb els que hem suscrit un conveni, els treballs i coneixements teòrics que s'han impartit en el curs. D'aquesta manera es consegueix que les alumnes es familiaritzin amb la distribució espacial, els ritmes i l'organització del treball real, i per altra banda, que posin en pràctica, en un ambient el més aproximat a la realitat possible, els coneixements adquirits.
- Es duen a terme també una sèrie d'*activitats complementàries* : visites a establiments del ram, a fires, a mercats, etc.

Taula: Descripció cronològica dels cursos de F.O

Data	Curs	NºPart	%Inserció
Des 93 – Maig 94	Ajudant de Cuina	13	54%
Març 95 – Agost 95	Ajudant de Cuina	15	64%
Oct 95 – Abril 96	Ajudant de Cuina	14	43%
Maig 96 – Agost 96	Ajudant de Cuina	15	62%
Set 96 – Des 96	Ajudant de Cuina	15	38%
Març 97 – Juliol 97	Ajudant de Cuina	15	53%
Set 97 – Des 97	Ajudant de Cuina	14	57%
Març 98 – Juliol 98	Ajudant de Cuina	15	Pendent

Aquest any inicien un curs de formació ocupacional de **Serveis de proximitat** en col.laboració amb Barcelona Activa. El curs té la mateixa durada i estructura que els altres cursos de formació. L'objectiu principal és proporcionar els coneixements bàsics per a desenvolupar les tasques de cura inherents a l'atenció socio-sanitària a les persones dins de la llar en condicions de rigurositat i qualitat laboral. El progressiu envelliment de la població, la incorporació de la dona al món del treball, la desestructuració de famílies degut a l'atur i l'aparició de col·lectius de persones en risc d'exclusió social, generen noves necessitats d'atenció i cura de les persones dins de la llar, que cal professionalitzar. A l'hora, aquesta nova situació, fa necessari desenvolupar estratègies d'intervenció global domiciliària. El curs ofereix les eines necessàries per donar una resposta satisfactoria a les demandes detectades i, al mateix temps, obre una via que permet a les dones participants la seva inserció laboral.

TALLERS D'AUTOESTIMA

L'any 1993 van iniciar un taller experimental de motivació i afirmació personal dirigit a les dones que compleixen penes en règim tancat al Centre Penitenciari de Wad-Ras, amb l'objectiu d'afavorir un apropament a l'entorn social i laboral. L'experiència s'ha anat consolidant amb la realització d'altres tallers i, finalment, en un projecte més ampli d'inserció socio-laboral: *Eines amb Futur*.

Aquests tallers tenen una duració d'un trimestre i ofereixen a les dones l'ajuda per desenvolupar els valors, habilitats i aptituds necessàries per millorar l'imatge, l'estima i la confiança personal i iniciar un procés de diàleg amb l'entorn social satisfactori.

Han realitzat també tallers dirigits a dones que pateixen agressions i maltractaments familiars que provenen de la Casa d'Acollida de Barcelona, a dones aturades menors de 25 anys i majors de 40.

Taula: Descripció cronològica dels tallers realitzats

Data	Curs	Nº Part	Colectiu	Lloc
Oct 93–Gener 94	Dona i autoestima	28–30	Internes Wad–Ras	Centre penitenciar
Feb 94–Març 94	Dona i autoestima	12	Casa d'acollida	Ca La Dona
Març 94–Abril 94	Dona i autoestima	10	Aturades >40	C.C Cotxeres
Abril 94–Maig 94	Dona i autoestima	14	Aturades <25	C.C Poble Sec

PROGRAMA D'INTEGRACIÓ SOCIAL I LABORAL PER A DONES IMMIGRADES

Quan es planteja la problemàtica de la immigració hom parla, quasi de forma exclusiva, dels problemes i dificultats que afecte al col·lectiu d'immigració masculí. Tot i així, l'arribada de dones immigrants al nostre país és una realitat cada vegada més evident. Per a la majoria d'elles, la precarietat de la seva situació, la dependència legal i econòmica dels seus companys, les responsabilitats familiars, etc., signifiquen un

aïllament total i una absoluta invisibilitat.

En aquest context les seves possibilitats d'accedir al món laboral dins de la societat d'acollida són encara més difícils. Però la seva participació en el món laboral és una condició bàsica per poder fer front a les seves vides de manera autònoma en la nova societat en condicions d'igualtat i no de subordinació.

Es aquesta realitat la que dona sentit al projecte d'integració socio-laboral per a dones immigrades. El projecte pilot es va iniciar l'any 1996, es va desenvolupar amb resultats molt positius i que s'han repetit en els programes posteriors. Està dirigit a dones immigrants extracomunitàries que tenen especials dificultats per integrar-se social i laboralment al medi que les acull, per la seva condició de dones amb una problemàtica específica on conflueix la precarietat de recursos econòmics i les fortes mancances de coneixements professionals i alhora, el conflicte que experimenten els seus valors i creences a l'entrar amb diàleg amb el nou medi cultural. L'objectiu del programa és el de facilitar el procés de normalització i integració socio-laboral al nou entorn cultural d'aquestes dones.

El programa té una durada de 600 hores i es compon de:

- Un *programa de motivació i orientació laboral*. Està orientat a aconseguir un nivell de motivació socio-laboral i a definir el perfil professional de cada participant, a la vegada, fomenta una comunicació intercultural a través del coneixement del medi social i cultural en el que viuen i la valoració de les seves propies experiències vitals. Té una durada de 100 hores i s'estructura en quatre mòduls bàsics:
 - Mòdul de motivació i orientació
 - Mòdul de coneixement de l'entorn socio-cultural
 - Mòdul d'autoestima
 - Mòdul del coneixement de l'idioma.
- *Formació ocupacional*. Es concreta en un curs d'Ajudant de Cuina (veure cursos de formació ocupacional). La durada del mòdul és de 400 hores. El mòdul inclou la realització de pràctiques en establiments del sector d'hosteleria.
- *Programa de suport i seguiment professional*. Aquest programa ofereix suport jurídic, laboral i psicològic a les dones participants per assegurar la tasca realitzada en els programes anteriors. Es realitza de manera específica una vegada finalitzen les fases anteriors amb l'objectiu de desenvolupar un treball específic orientat a la seva inserció laboral. Té una durada de 100 hores.

Taula: Descripció cronològica del PISL

Data	Curs	NºPart	% Inserció
Juny 96–Feb 97	Ajudant de cuina	12	58%
Juny 97–Des 97	Ajudant de cuina	12	75%
Març 98–Oct 98	Ajudant de cuina	15	Pendent

PROJECTE DE DESENVOLUPAMENT LOCAL: LES DONES FEM HISTORIA

Es un taller iniciat l'any 1996. La iniciativa està dirigida als col·lectius de dones de diferents municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona, sensibilitzades per la necessitat de crear i desenvolupar recursos socials, laborals i culturals amb la finalitat de promoure la presència i participació activa de les dones dins dels diferents àmbits de la nostra societat.

Ofereix als col·lectius de dones d'aquestes localitats les eines i recursos metodològics necessaris per desenvolupar un treball de recerca per recuperar la memòria històrica i l'experiència actual de les dones de la comarca. Desenvolupa un treball d'anàlisi per conèixer les necessitats actuals dels col·lectius de dones i un treball de reflexió per desenvolupar mecanismes d'intercomunicació, solidaritat i associacionisme entre aquestes dones.

L'objectiu del taller és sensibilitzar a les dones de la necessitat de crear xarxes d'intercomunicació i solidaritat femenina que potencien la participació activa de les dones al medi social, laboral i cultural.

Taula: Descripció cronològica dels tallers realitzats

Data	Curs	Nº Part	Lloc
Nov 96–Feb 97	Dones fem història	16	Terrassa
Oct 97–Març 98	Dones fem història	16	Baix Llobregat
Maig 98–Oct 98	Dones fem història	16	Badalona

MÒDULS D'INICIACIÓ AL MÓN LABORAL

Aquest programa està dirigit a col·lectius de dones que requereixen, previament a la realització d'un curs de formació ocupacional, realitzar un mòdul de motivació i orientació laboral.

Són col·lectius que es troben en situacions d'especial dificultat: dones incloses en el PIRMI. Aquestes dones requereixen d'un pas previ de socialització i creació d'hàbits donades les seves característiques marginals.

Les dinàmiques de treball d'aquest programa són una part fonamental per assolir els objectius que plantejem. L'enfoc parteix d'una metodologia activa i participativa que inclou: dinàmiques de grup per facilitar l'expressió i la participació, entendre el grup com un lloc de confrontació i a la vegada identificació i, combinar tècniques de grup, debats i jocs pedagògics.

El programa de treball es concep en dues vertents diferenciades. Per una part, un treball individual mitjançant la realització d'entrevistes personals. Per l'altra, es treballa la dinàmica grupal a través de dos vies paral·leles:

a) Sessions temàtiques en les que es desenvolupen una sèrie de temes que agrupem sota el títol *elements de reflexió* entre d'altres l'anàlisi dels rols específics de gènere, la importància de l'autoestima i coneixement personal, temes d'actualitat social.

b) Pre-tallers ocupacionals i activitats de relacions socials: on es treballen aptituds, normes, interessos professionals i vitals amb una metodologia eminentment pràctica.

Com una part important del programa es realitzen també sortides culturals com exposicions, xerrades, museus, etc.

Els continguts generals del programa es componen de:

- Mòdul de qualificació i autoafirmació personal
- Realització d'entrevistes individuals
- Mòdul d'autoafirmació personal
- Mòdul d'orientació i motivació professional

- Motivació laboral
- Tècniques de recerca de treball
- Tallers Pre-ocupacionals
- Pre-taller de cuina
- Pre-taller de confecció

El programa té una durada de 350 hores i hi participen 15 dones. El resultat final del curs no planteja l'inserció immediata al mercat de treball sino que l'objectiu que persegueix és preparar a aquest col·lectiu perquè estiguin en condicions de passar a mesures d'orientació professional i/o formació ocupacional.

PROJECTE "EINES AMB FUTUR"

Com a resultat de l'experiència realitzada amb els tallers d'autoestima portats a terme al Centre Penitenciari de Wad-Ras (Barcelona), l'any 1997 van iniciar un projecte dirigit a les dones d'aquest centre penitenciari, en situació de tercer grau o de llibertat condicional, que es desenvolupa fora del Centre penitenciari.

Aquest projecte ofereix l'opció a l'inserció social i laboral a un col·lectiu de dones que, per les seves circumstàncies personals, socials i culturals, viuen una situació especial de marginació. Tenen una gran dificultat per trobar un espai en el món laboral, tan per l'efecte de la desigual incorporació de les dones en el mercat laboral, com per els prejudicis socials existents per el fet d'haver estat a la presó.

El programa està elaborat per desenvolupar-se en un any, té una durada de 800 hores i s'articula en diferents fases:

Fase 1. Definició del perfil i selecció de les participants: es realitza amb estreta col·laboració entre els tècnics dels serveis de rehabilitació del Centre penitenciari i els tècnics de l'associació. S'exigeix uns coneixements mínims assimilables al certificat escolar i que les preses es trobin en una situació de tercer grau amb perspectives de sortir paral·lelament a la finalització del curs, per que la seva incorporació al projecte cooperatiu es pugui realitzar sense cap tipus d'obstacle.

Fase 2. Autoafirmació i motivació: inclou la realització dels mòduls d'autoestima i motivació laboral paral·lelament a l'aprenentatge ocupacional.

Fase 3. Tècniques de recerca activa de treball: l'objectiu és incentivar i mobilitzar la recerca de treball d'una forma permanent, planificant i avaluant les accions.

Fase 4. Formació Ocupacional: el mòdul formatiu ofereix la formació necessària, teòrica i pràctica, per l'exercici de l'art floral assimilable a la categoria d'ajudant de floristeria. Es contempla també la realització de pràctiques directes a empreses del ram contactades prèviament per l'associació.

Fase 5. Creació del Grup d'Ajuda Mutua (GAM) i una empresa d'inserció de floristeria: aquesta fase consisteix en crear un GAM per a que actui com un instrument bàsic per donar suport al procés d'inserció socio-laboral, actuant com un suport personal, psicològic i social. Paral·lelament s'inicia tot el procés d'inserció laboral en l'empresa d'inserció social de floristeria i jardineria.

Fase 6. Seguiment i suport a l'empresa d'inserció: l'empresa d'inserció creada per les dones ex-preses compta amb l'assessorament jurídic i el suport administratiu necessari per assegurar l'èxit de la seva posta en marxa. Aquesta tasca l'assumeix una professional del centre, que rep també el suport d'altres professionals en tasques

puntuals.

Aquest és un projecte pilot que es va iniciar el març del 97 i finalitzar el desembre del mateix any i ha tingut com a resultat la creació d'una empresa de floristeria per part de les dones que han seguit amb èxit el programa. El projecte de continuació aquest any i l'inserció laboral consistirà en la incorporació de les dones a l'empresa de floristeria.

Empresa d'inserció SURTFLORES

La situació d'exclusió social del col·lectiu de dones preses i expreses té uns trets particulars que recomanen actuacions específiques que abordin la seva inserció social i laboral com un projecte globalment integrador. D'aquesta manera les dones, un cop han finalitzat el procés formatiu, s'integren en una empresa d'inserció social en la branca de floristeria i jardineria creada a principis d'aquest any, en la qual realitzen el procés de transició cap al món laboral formal.

Actualment el projecte ja és una realitat, l'empresa SURTFLORES és una empresa social d'inserció que es dedica al proveïment de flor ornamental, fresca i seca i de plantes, integrada per dones expreses amb una qualificació professional adequada i gestionada per l'associació. Al tractar-se d'una empresa social, l'objectiu principal és cercar la qualitat de vida de les treballadores i per tant, es prioritza la rentabilitat social sobre l'econòmica.

L'activitat de l'empresa està centralitzada a la Plaça Sant Pere nº11 on està ubicat el magatzem i la botiga. Per altra banda, també té una parada de venda de flors i plantes al mercat de Terrassa. En un futur, quan s'incorporin les dones del programa que s'està realitzant aquest any la empresa ampliarà les parades de venda a nous mercats.

Malgrat les dones s'inicien en l'activitat laboral, es dona continuïtat al procés integral iniciat durant la seva formació i per tant, desde l'associació i la mateixa empresa es segueix donant recolzament psicològic i l'acolliment necessari per tal que aconseguixin millorar la seva qualitat de vida i disfrutin d'una autonomia lliure de tutelatges.

Les dones que al llarg del temps participin en l'activitat de l'empresa, seran les que de forma corresponsable, determinin els processos productius, donant-les-hi la responsabilitat del seu desenvolupament econòmic i social, convertint-se així, en les protagonistes de la seva inserció.

PROGRAMA D'ORIENTACIÓ I SUPORT GLOBAL

Aquest programa està dirigit a totes les dones que participen en els projectes i iniciatives desenvolupades per l'associació. És un programa de suport d'ampli abast que contempla quatre vessants preferencials: assessorament jurídic-laboral, orientació laboral, suport psicològic i suport personal.

– **Assessorament jurídic-laboral:** informa sobre els aspectes jurídics i legislatius laborals en el moment de la seva inserció en el mercat laboral i fer un seguiment i control de les condicions laborals i modalitats de contractació, amb l'objectiu d'evitar situacions de marginalitat laboral i defensar el seu dret al treball en unes condicions dignes.

– **Orientació laboral:** informació, orientació i seguiment personalitzat en la selecció de les fonts d'informació i recerca, en la metodologia de treball i en el seu seguiment i, en les tècniques adequades per afrontar positivament el procés de selecció laboral en el procés de recerca de feina. Es tracta de que desenvolupin els coneixements i els hàbits necessaris a través de dispositius d'orientació en la recerca de treball.

– **Suport psicològic:** ofereixen les eines necessàries per elaborar mecanismes d'afirmació i estima personal.

Es treballen aspectes d'autoestima i seguretat de forma individualitzada i col·lectiva que faciliten a mig/llarg termini el seu desenvolupament integral, afavorint a la vegada la seva inserció laboral.

– **Suport personal:** ofereixen l'ajuda en la recerca de vivenda, en la cura dels fills, en la recerca d'espais d'acolliment per als seus fills en les hores d'activitat laboral i en la tramitació d'ajudes econòmiques de subsistència.

Totes aquestes accions van dirigides a les dones que participen en els programes de l'associació i són bàsiques per assegurar amb èxit el procés d'inserció socio-laboral d'aquests col·lectius. El programa es duu a terme paral·lelament a les accions de formació i inserció.

PROGRAMA D'INSERCIÓ

Les accions d'inserció laboral que duem a terme es donen per una doble via:

– **Inserció en el mercat laboral:** una vegada finalitzat el curs de formació ocupacional i les pràctiques en establiments del ram es fa un seguiment personalitzat del procés d'incorporació al mercat laboral. L'associació disposa d'una borsa de treball i manté un contacte permanent amb les empreses del sector. Al llarg d'aquests anys hem establert també una xarxa de suport amb dones empresàries i altres professionals que ens fan d'intermediàries amb la demanda del mercat laboral.

Per facilitar la tasca d'inserció s'han dotat de la figura professional d'una tutora d'inserció laboral que realitza el seguiment individualitzat de cada dona en el seu procés d'inserció.

– **Autoocupació:** a finals de l'any 97 es va crear la primera empresa d'inserció social dins el programa *d'Eines amb Futur*. Aquest any, l'objectiu principal és la creació d'una empresa de Catering per facilitar l'inserció socio-laboral de les dones que realitzen un aprenentatge com a ajudants de cuina.

Es tracta d'una resposta innovadora per combatre l'exclusió social ja que planteja una estratègia d'inserció a través de la creació d'activitat econòmica i el treball degudament adaptat a els perfils i característiques dels col·lectius que tractem. Les empreses d'inserció social són empreses que combinen un pol econòmic i un pol social que no es troben en altres tipus d'empreses. Tenen que actuar en un entorn competitiu amb resultats econòmics favorables (o no deficitaris) i per altra banda, potencien l'inserció social i professional de les persones en risc d'exclusió. Suposen un trànsit més o menys llarg cap el mercat regular de treball realitzant funcions de socialització, orientació i adquisició de capacitats socials i tècniques.

2.INTERVENCIÓ DE L'EDUCADOR SOCIAL EN EL CONTEXT CONCRET DE PRÀCTIQUES:

2.1 DESCRIPCIÓ DE LA INTERVENCIÓ.

Per començar és important resaltar que el centre no té educadors socials.

Jo estic dins del programa que treballa per persones que reben la PIRMI, i dins d'això en el curs de MOTIVACIÓ.

Els objectius del curs en si, ja els he explicat dins l'apartat de programes.

La planificació d'aquests cursos consisteix en l'assistència diària i fer un seguit de classes per part de les participants.

Les participants tenen reunions amb la psicòloga quinzenalment.

La meva tasca és assistir a les reunions que fan l'equip de professionals mensualment on s'extreu la informació d'aquestes reunions amb les participants i on es resalta l'evolució o seguiment de cadascuna de les alumnes..

Una altra tasca que faig és fer el seguiment dels casos mitjançant la transcripció de dades al ordinador.

Per ara no participo directament amb les activitats que es duen a terme. Segurament ho podré fer a partir del segon quadrimestre.

Per tant ara enregistro les informacions que rebo a través de les reunions que assisteixo.

Les relacions amb altres professionals són: amb la psicòloga que porta els casos, les expertes dels cursos, i la coordinadora del curs de motivació. És el grup que configura les reunions.

Normalment que la informació enregistrada per els apunts que van prenen entre elles.

2.2.. TREBALL EN EQUIP:

El treball en equip es fa amb una periocitat mensual, de vegades queden cada quinze dies per temes més puntuals. Però l'avaluació de seguiment es fa cada mes. Els integrants són: la psicòloga, la coordinadora del curs de motivació, i les expertes que donen el curs.

Els continguts són sobre l'evolució i seguiment de les dones, les prioritats a seguir i quines activitats es pautaren pel període següent a la reunió.

Són dinàmiques lentes, cadascú diu la seva i sempre s'estableix discussions al voltant d'un tema i això provoca retard. Es compleixen els compromisos establerts amb anterioritat. Les responsabilitats les pauta la coordinadora del curs.

Les seves eines d'avaluació pròpia de funcionament no són clares. No tenen uns ítems pautats, simplement es regeixen pel comentari i crítica entre elles.

Aquesta últim període han provat de fer una valoració de resultats mitjançant un qüestionari cap a les alumnes per veure com han interioritzat la seva estada.

L'equip no és assessorat externament per altres professionals per avaluar la seva tasca. La relació amb altres professionals sempre és amb les assistents socials de les dones afectades. Amb altres professionals del centre tenen relació, però no amb el tema del curs. Cada professional o grup de persones que realitzen el curs són independents dels altres professionals d'altres cursos..

2.3. PARTICIPACIÓ DE L'EQUIP D'EDUCADORS:

En l'elaboració dels programes participa la coordinadora. Els altres experts no tenen col·laboració. La psicòloga apunta a la coordinadora possibles trets interessants per l'elaboració dels nous programes.

Respecta a la presa de decisions sobre l'usuari, els educadors o experts, diuen com han vist l'evolució de la persona, col·laboren en la decisió, però no és definitiu la seva opinió, són referents a la presa de la decisió.

Respecte a la presa de decisions relacionat amb l'organització de la institució, no tenen cap participació.

2.4. PRODUCCIÓ ESCRITA:

Fet per altres professionals, ja que he dit que en l'actualitat no hi ha educadors, s'enregistren anualment

memòries sobre els cursos realitzats. Actualment col·laboro amb la transcripció de l'últim curs de motivació.

El tema de PEI (projectes educatius individuals), informes, resultats de les converses amb la psicòloga es recull amb informes fets a ma. Podríem dir que són una mica per el professional que ho realitza.

• **L'AVALUACIÓ:**

En aquest apartat em referiré el que, quan, com i qui avalua en les reunions d'equip del curs de MOTIVACIÓ.

L'avaluació que l'equip realitza per saber com estan obtenint els resultats és sempre molt espontània i sense uns ítems establerts.

Normalment el QUÈ, és observar com anat els casos, si s'han complert les responsabilitats pautades en la reunió anterior, com han funcionat les participants, quin grau d'assistència han tingut i quina actitud han pres les alumnes. Sempre s'avalua el tema d'alumnes. Referent a l'avaluació de la seva tasca no es fa normalment.

El QUAN és mensual.

El COM és totalment visual i subjectiu. Cada professional opina de con ella creu que ha estat la resposta de l'alumna.

El QUI són el grup que es reuneix.

El tema de l'avaluació d'aquest grup de professionals es basa amb els resultats de les alumnes i no en la seva pròpia autoavaluació.

BLOC D: PROPOSTA D'INTERVENCIÓ.

La meua proposta d'intervenció que vaig presentar a SURT, és un espai diferent al que fins ara han estat treballant en el Programa de Motivació (Al final del treball, he posat un apartat d'annexes, on detallo el Programa de Motivació que es realitza en el Centre SURT)

Els trets més característics que proposo en la meua intervenció són:

- Fer una intervenció on la família de les dones que hi participen també estiguin involucrades. (Aquesta opció penso que és molt interessant perquè les dones no són un únic element de la seva vida, són el centre de diferents persones que giran el seu voltant i no es poden obviar). En el Centre SURT no s'havia contemplat aquesta possibilitat d'intervenció plural.
- El tema que vaig escollir, ha estat sobre la SEXUALITAT. Els motius de la meua decisió han estat:
 - És un tema tabú que mai es parla
 - Són persones on no tenen cap mena d'informació educativa sobre el tema.
 - Casi totes les dones tenen fills petits o adolescents a casa que no han rebut cap mena d'explicació.
 - Minoritàriament hi ha una petita representació de gent gran en el grup, no per això menys important.
 - Crec que és important tractar temes una mica diferents als tractats habitualment dins del Curs de Motivació.

3. Fer d'una manera amena, sense directrius complicades, una sèrie d'activitats dividides en grups d'edats per reflectir a pinzellades la temàtica tractada.

Vull respondre en aquest apartat del perquè d'aquest tema? Si ho faig és perquè penso que moltes persones pensen que l'amor no és compatible amb el sexe, i vull aconseguir mitjançant les pròximes Unitats

Didàctiques que presento la diversitat d'opcions que ens podem trobar.

Desitjo que sigui una intervenció força positiva per introduir-ho en posteriors cursos.

BLOC E: DESENVOLUPAMENT DE LA PROPOSTA D'INTERVENCIÓ.

INTRODUCCIÓ

He plantejat tota una unitat de programació, on el tema general és el de la sexualitat. Tot aquest tema, es treballarà a partir de jocs, on es creen petits o grans dilemes morals.

He escollit el tema de la sexualitat, perquè he cregut que és un tema interessant de treballar, i on es podien implicar qualsevol tipus de col·lectiu. Ja que és un tema que encara continua sent bastant tabú. En segons quins col·lectius es continua considerant, el sexe i l'amor com una cosa inviable.

El que preten amb aquesta unitat de programació és donar a qualsevol col·lectiu una visió ampli a i oberta del tema de la sexualitat, tot i considerant-lo, una cosa força important.

DESCRIPCIÓ I DURADA:

He programat, una unitat de programació destinada a diversos col·lectius: infància, adolescència, persones amb disminucions i gent gran. Inclús algunes de les activitats es treballaren amb diversos col·lectius a l'hora. Tota la unitat de programació, gira al voltant del tema de la sexualitat, plantejat a partir de qüestions morals.

La durada de la unitat és d'una setmana, la setmana de la sexualitat. Cada dia es realitzaran dues activitats de noranta minuts cadascuna.

OBJECTIUS GENERALS:

- Treballar la sexualitat
- Potenciar l'opinió crítica
- Fomentar la relació intergeneracional
- Conscienciar a tots els col·lectius respecte a diversos aspectes de la sexualitat
- Potenciar el procés de discussió.

PROGRAMACIÓ DE LES ACTIVITATS:

Les activitats, tal com he dit anteriorment, s'han distribuït en el període d'una setmana realitzant dues activitats per dia. La repartició de les activitats, es pot comprovar en la taula següent.

CONTINGUTS:

- Fets i conceptes:
 - Relació entre sexe/amor
 - Conseqüències del embaràs/avortament
 - contrast entre sexualitat/eroticitat
 - relació amor/edat
 - treball de la homosexualitat
 - treball de la bisexualitat
 - treball del valor de la lealtat

- relació amb la família
- característiques de les disminucions
- diferència entre masculí/femení
- Procediments:
 - Conscienciació sobre diversos aspectes de la sexualitat
 - Reflexió al voltant dels dilemes morals presentats
 - Discussió sobre els debats que es presentin
 - presa de decisions respecte a les qüestions plantejades
 - comprensió dels conceptes que aniran sortint
 - aprenentatge del procés dialògic
- Actituds:
 - empatia
 - implicació/participació
 - diàleg/escolta
 - respecte
 - tolerància

OBJECTIUS DIDÀCTICS:

- Diferenciar els termes sexe i amor
- Conèixer tant les conseqüències d'un embaràs com les d'un avortament.
- Descobrir altres formes de demostrar l'amor
- Aprendre a posicionar-se
- Conscienciar de la normalitat de la sexualitat a qualsevol edat
- Donar a conèixer que l'amor és important a qualsevol edat.
- Treballar l'homosexualitat
- Conèixer i aprofundir en els conceptes gai i lesbiana
- Fomentar la tolerància cap a col·lectius marginats
- Donar i entendre una visió més àmplia sobre el sexe
- Conscienciar a la família de la normalitat de l'amor i el sexe en qualsevol col·lectiu
- Potenciar la relació pare, mare vers el fill
- Donar informació al voltant de la diferència entre els gèneres.
- Treballar els diferents estereotips.

MATERIALS

- Casos escrits
- Fotografies
- Diapositives
- Projector
- Situacions escrites
- Puzzle

ACTIVITATS

Activitat nº: 1

Nom : Blau o rosa?

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada al grup de la infància, on es treballarà bàsicament les diferències entre el sexe i el gènere. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat.
- Donar informació al voltant de la diferència entre els gèneres.
- Treballar la igualtat entre els sexes

Metodologia:

- Elaborar un trencaclosques. Repartir totes les peces per la classe i cal trobar-les. Un cop es tenen totes les peces, passem a a ordenar-les i col·locar-les formant el trencaclosques.
- Comentar el perquè creuen que hem (o han) realitzat el puzzle, que en pensen...
- Explicar breument el fet de que sí hi ha coses que diferencien els sexes, però que és només una qüestió física; la resta de coses són indiferents i no tenen cap importància. (La única diferència que hi ha entre nois i noies és la física).

Material:

- Trencaclosques

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa, del nivell de participació i de les respostes obtingudes pels nens.

Activitat n° 2

Nom: Realment és amor?

Descripció i durada: En aquesta activitat destinada al grup d'adolescents (20), tractem d'abordar el tema de la implicació de l'amor en les relacions sexuals a través d'un cas. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat
- Diferenciar els termes sexe i amor
- Potenciar l'opinió crítica

Metodologia:

- Presentació de l'activitat.
- Pluja d'idees al voltant del significat dels conceptes sexe i amor.
- Presentació del cas a tot el grup.
- Dividir la classe en petits grups de conversa de 5 persones. En aquests grups es discutiran les diverses postures del dilema moral.
- S'ajuntaran tots els grups i s'exposaran les conclusions de cada petit grup i s'intentarà arribar a una solució col·lectiva.
- Pel proper dia es demanarà fer per escrit, un resum de la opinió personal de cada adolescent sobre la sessió

Material:

- El cas escrit

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa a través del grau d'implicació, de les idees exposades, de la participació, de la forma de portar el discurs. També s'avaluarà el material escrit pels adolescents.

Activitat nº: 3

Nom : Nosaltres també podem fer-ho

Descripció i durada: Aquesta activitat està adreçada a persones grans a partir de 65 anys. Es treballarà el tema de la sexualitat, com ho viuen, i si ho fan de manera normalitzada. La durada és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat.
- Conscienciar de la normalitat de la sexualitat a la seva edat.
- Potenciar la opinió crítica.

Metodologia:

- Presentació de l'activitat
- Pluja d'idees al voltant dels termes sexualitat i eroticitat.
- Presentar diverses fotografies on es vegin imatges sexuals i eròtiques de persones de totes les edats. Cal que tots els participants escullin aquella imatge que pensin que significa sexualitat; i comentar el per què.
- Presentar el dilema moral
- Discutir, expressar els arguments al voltant de les diferents postures.

Material:

- Cas escrit
- Fotografies.

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa, de les argumentacions, i del grau d'implicació.

Activitat nº: 4

Nom: Els nois o les noies?

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada a un grup d'adolescents amb edats compreses entre els 14 i els 17 anys. Es treballa el tema de la homosexualitat i quin és el nivell d'aprovació social en aquest col·lectiu. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar l'homosexualitat.
- Conèixer i aprofundir en els conceptes gai i lesbiana.
- Potenciar l'opinió crítica.

Metodologia:

- Presentació de l'activitat.
- Observar diverses fotografies, en diapositives, d'imatges que puguin significar homosexualitat. Comentar el perquè.
- Anar comentant que ens signifiquen, quins sentiments ens provoquen, anar escrivint de cada diapositiva els sentiments, el significat...
- Plantejar situacions reals possibles
- Discutir al voltant d'aquests casos.

Material:

- Diapositives i projector
- Situacions escrites

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa, de les aportacions i argumentacions, del nivell de participació i del que els participants escriguin.

Activitat nº 5

Nom: Embaràs: què fem?

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada al grup de 20 adolescents d'edats compreses entre els 14 i els 17 anys. Es tracta el tema dels embarassos no desitjats i de l'avortament a través d'un role-playing. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat
- Conèixer tant les conseqüències d'un embaràs com les d'un avortament.
- Potenciar l'opinió crítica
- Potenciar el procés de decisió

Metodologia:

- Presentació de l'activitat.
- Repartir els diferents rols. Cada personatge es repartirà entre els adolescents amb les característiques de cada un. La resta actuaran d'observadors.
- Es farà l'escenificació de dues escenes :quan l'Anna li diu al Pere i quan li diu als seus pares. Entre tot el grup es farà un resum de la sessió i s'extrauran unes conclusions.
- Pel proper dia, cada adolescent passarà per escrit quina és la seva opinió personal i que faria ell en el cas concret.

Material:

- El cas escrit

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa les actituds del grup, i de l'opinió personal escrita.

Activitat nº: 6

Nom: L'amor sense fronteres.

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada a un grup de persones amb disminucions. Es treballarà el tema de l'amor i el sexe. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat.
- Conscienciar a la família de la normalitat de l'amor i el sexe.
- Potenciar la opinió crítica.
- Potenciar la relació pare/mare – fill

Metodologia:

- En aquesta activitat participaran conjuntament la persona amb disminució amb un familiar.
- Presentació del cas
- Es divideixen en dos grups, els familiars per una banda i les persones amb disminució per una altre. Es discutirà sobre el cas i les qüestions que es plantegen en ell.
- Un cop fet això, s'ajuntaran els dos grups. S'analitzaran les conclusions i s'intentarà arribar a un acord.

Material:

- Cas escrit

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa, del grau d'implicació i de les argumentacions que es donen.

Activitat n°: 7

Nom: Fem l'amor perquè ens estimem?

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada a un grup d'uns 20 adolescents amb edats compreses entre els 12 i els 17 anys. Es tracta el tema de que el sexe és una demostració d'amor. La durada és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat.
- Descobrir altres formes de demostrar l'amor.
- Potenciar l'opinió crítica.
- Aprendre a posicionar-se.

Metodologia:

- Presentació del dilema moral
- Cada component es posiciona en una postura (a favor o en contra). Per fer-ho es disposarà de 5 minuts per a la reflexió personal.
- Es dividirà el grup en dos en funció de la postura. (En el cas de que tothom pensés igual es forçaria igualment la creació de dues postures diferents)
- Dins de cada grup hi hauran persones de les dues postures. Es discutiran els arguments de cada una d'elles.
- Finalment s'uniran els dos grups per exposar els seus raonaments i intentaran arribar a un acord.

Material:

- Cas escrit.

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa, de les aportacions i del grau d'implicació.

Activitat n° 8

Nom: L'amor té edat?

Descripció i durada: Aquesta activitat està destinada al grup de gent gran junt amb el d'adolescents. Es treballarà sobretot la visió de l'amor que pot tenir un grup respecte a l'altre, i a la inversa. La durada de l'activitat és de 90 minuts.

Objectius:

- Treballar la sexualitat
- Fomentar la relació intergeneracional.
- Donar a conèixer que l'amor és important a qualsevol edat.

Metodologia:

- Partirem d'uns conceptes a partir dels quals es farà una pluja d'idees amb els dos col·lectius.
- Plantejarem un cas.
- Es dividiran els col·lectius en dos grups de forma que els adolescents quedin barrejats amb la gent gran, i es discutirà sobre el dilema moral presentat.
- S'ajuntaran els dos grups i s'exposaran les diferents idees sorgides dins de cada grup i es continuarà discutint per tal d'arribar a una conclusió.

Material:

El cas escrit
<i>Avaluació:</i> S'avaluarà a partir de la observació directa a través del grau d'implicació, de les idees exposades, de la participació, del clima del debat.
<u>Activitat n° 9</u>
<i>Nom:</i> El dret a ser un mateix
<i>Descripció i durada:</i> Aquesta activitat està destinada al grup de gent amb disminucions. Es treballarà l'homosexualitat. La durada de l'activitat és de 90 minuts.
<i>Objectius:</i> • Treballar la sexualitat • Fomentar la tolerància cap a col·lectius marginats relació intergeneracional • Donar i entendre una visió més ampla sobre el sexe.
<i>Metodologia:</i> • Es presentarà el cas, i cada persona individualment intentarà posicionar-se davant la situació. • Ens posarem tots en rotllana i farem una pluja d'idees sobre el que ens suggereix el cas en forma de preguntes i s'escriuran totes a la pissarra. • S'aniran contestant les preguntes realitzades per tots, a través d'un joc, el joc de la pilota. S'anirà passant la pilota i qui l'agafi contestarà una pregunta i així successivament. • Com a final es farà un resum de la sessió.
<i>Materials:</i> • Cas escrit • Pilota
<i>Avaluació:</i> S'avaluarà a partir de la observació directa a través del grau d'implicació, de les idees exposades, de la participació, del clima del debat.

<u>Activitat n° 10</u>
<i>Nom:</i> No hi ha fronteres.
<i>Descripció i durada:</i> Aquesta activitat està destinada al grup de gent amb disminucions i gent gran, on el grup de disminucions portaran per sí mateixos part de la sessió, presentant el dilema que ells han fet anteriorment i donar pas a un debat. gran junt al d'adolescència. La durada de l'activitat és de 90 minuts.
<i>Objectius:</i> • Treballar la homosexualitat • Potenciar la relació intergeneracional • Treballar diferents estereotips
<i>Metodologia:</i> • El grup de persones amb disminucions començarà l'activitat presentant el dilema moral treballat en l'anterior activitat. A partir d'aquí es tractarà de fer un debat amb tot el grup per expressar les seves opinions. • Treballarem a partir d'uns estereotips donats i d'altres que surtin per els participants. • Es posaran en rotllana i els estereotips es ficaran dins una caixa en el centre del cercle. Un voluntari agafarà un estereotip de la caixa i el llegirà. A través del joc de la pilota s'anirà passant de mans a mans mentre el voluntari conta fins a trenta. Transcorregut aquest temps, qui tingui la pilota donarà la seva opinió sobre l'estereotip, i els demés també podran intervenir, i així successivament.

- Es farà una conclusió entre tots.

Material

- Els estereotips.
- La caixa
- La pilota

Avaluació: S'avaluarà a partir de la observació directa a través del grau d'implicació, de les idees exposades, de la participació.

CRITERIS D'AVALUACIÓ:

Un cop finalitzada cada unitat didàctica es farà per escrit, un llistat de les observacions que siguin necessàries. En algunes ocasions, es demanarà als participants que facin alguna cosa per escrit, que posteriorment també s'avaluarà.

Al finalitzar tota la unitat de programació, observant cada avaluació individual de cada activitat, s'avaluarà conjuntament tota la unitat, per tal de comprovar quin ha estat el nivell d'assoliment dels objectius generals.

Cas de l'activitat n°2

REALMENT ÉS AMOR?

L'Anna és una noia de 15 anys que des de fa 3 mesos surt amb l'Abel. Fa 1 mes que van començar a mantenir relacions sexuals amb preservatiu.

Fa una setmana, l'Abel i l'Anna es van trobar a casa d'ella una tarda que els seus pares havien sortit al cinema aprofitant que podrien estar sols.

L'Abel es va començar a posar carinyós i va abraçar a l'Anna. Aquesta va notar que l'Abel volia fer l'amor amb ella. Quan va arribar el moment de col·locar-se el preservatiu, l'Abel li va proposar que com ja portaven temps junts podrien fer-ho sense . L'Anna es va negar per por a quedar-se embarassada i l'Abel es va enfadar molt. Li va dir: si m'estimessis ho faries per mi.

- Creus que l'Anna hauria d'acceptar la proposta de Abel?

Cas de l'activitat n°3

NOSALTRES TAMBÉ PODEM FER-HO

La Berta i en Toni són dos persones grans que viuen en una residència ubicada al barri de Les Corts de Barcelona. La Berta té 70 anys i el Toni 76. Els dos són vidus des de fa bastants anys.

De salut es troben bé, i estan vivint a la residència perquè buscaven companyia ja que els dos vivien sols.

Des del seu ingrés la Berta i en Toni s'han anat fent molt amics, ja que van descobrir que els unien nombroses aficions comuns. Poc a poc aquesta amistat s'ha anat fent més profunda fins arribar a convertir-se en amor.

Ells s'han adonat que volen compartir les seves vides durant el temps que els hi resta. Però tenen un problema: la Berta té por a la reacció que pugui tenir la gent quan se n'assabentin. Ella considera que potser és massa gran per establir una nova relació sentimental. I potser el que li fa més por és la reacció dels seus fills.

Què creus que haurien de fer la Berta i el Toni?

Situacions reals de l'activitat n°4

ELS NOIS O LES NOIES?

- Dins el grup dels teus habituals amics/gues descobreixes que dos d'ells (del mateix sexe) són parella.

Com t'ho prens?

- Un dia, vas pel carrer, i en un banc d'un parc trobes una parella d'homosexuals fent-se un petó.

Com et sents?

- El teu germà/na et comenta un dia que és homosexual, però et demana que ho mantinguis en secret.

Role-playing de l'activitat n°5

EMBARÀS: QUÈ FEM?

Hi ha quatre personatges: mare, pare, noia i el seu novio.

- **Noia: Ariadna: Surt amb el Pere des de fa 6 mesos. Té 16 anys. Està estudiant 1er de batxillerat. Fa una setmana que s'ha assabentat de que està embarassada. Té por de dir-li als seus pares per la seva possible reacció. Tampoc li ha dit al Pere i no sap que fer.**
- **Noi: Pere: També té 16 anys. Va al mateix institut que l'Ariadna. Li agrada molt estar amb els amics i sortir de festa. És una mica passota amb els problemes del demés.**
- **Mare: És una dona de mentalitat molt tancada, de les que opinen que s'ha d'arribar verge al matrimoni; és catòlica i està en contra de l'avortament.**
- **Pare: És un home de pensament més liberal, encara que es deixa influenciar bastant per la seva dona. És bastant comprensiu pel que fa als problemes de la seva filla.**

Cas de l'activitat n°6

L'AMOR SENSE FRONTERES

En Pere, per causa d'un accident ja fa cinc anys que va en cadira de rodes. Va començar a anar al Centre Cívic i va conèixer a la Sandra (noia sorda de naixement).

Ell va començar a interessar-se per tot el món dels sords, va començar a aprendre la Llengua de Signes i van connectar immediatament.

Quan tot era una simple amistat els pares estaven molt d'acord amb ells, però quan va començar a sorgir alguna cosa més (que no només aquesta amistat), totes dues famílies van canviar la seva forma de pensar. Van oposar-se a la relació.

Els motius van ser molt diversos com no arribaran lluny; no poden viure els dos sols, necessiten d'alguna persona que estigui pendent d'ells...

Els s'estimen i estan disposats a fer quelcom per demostrar-ho.

– Quina actitud ha de prendre la família? Per què?

- Quines actituds hauria de prendre la parella? Continuaríeu la relació encara que la família no hi

estigui d'acord?

Cas de l'activitat n°7

FEM L'AMOR NOMÉS PERQUÈ ENS ESTIMEM?

La Mercè és una noia que surt amb el Lluís. Es coneixen des de fa un any. Un dissabte, després d'anar al cinema, tornen a casa amb el cotxe d'en Lluís. Abans d'arribar fan una aturada en el mirador d'una muntanya, com ja han fet moltes altres vegades. Però aquesta vegada, la Mercè nota que l'actitud d'en Lluís és diferent a la d'altres vegades.

En Lluís comença a dir-li coses maques, que l'estima, que porten molt de temps junts, que estan molt bé i li proposa fer l'amor en aquell moment.

La Mercè, que no s'ho esperava, es queda sobtada. La seva reacció és dir-li que no està preparada i que potser és millor deixar-ho per un altre moment. En Lluís es sent ofès i s'enfada, i li diu a la Mercè que no l'estima perquè no vol fer-ho, i que no ho entén. L'amenaça dient que si no ho fa la deixarà perquè no sent que ella l'estimi.

Què creus que hauria de fer la Mercè?

Cas de l'activitat n° 8

L'AMOR TÉ EDAT?

Júlia, una noia de 30 anys, va estar treballant a una empresa de publicitat dos anys. El seu director (Tomás de 63 anys) , li ha proposat canviar a un altre gabinet fora d'aquesta empresa, on les seves perspectives de treball són molt bones. Júlia ha acceptat i moltes vegades es veuen per intercanviar idees dels seus treballs.

Poc a poc ha anat sorgint una relació més enllà de l'amistat fins a convertir-se en amor. Els dos són conscients de la diferència d'edat, però no són capaços d'amagar els seus sentiments. Els dos opten per mantindre una relació amagada ja que pateixen per les diferents reaccions que poden tenir familiars, amics...però arriba un moment en el qual no suporten més veure's d'amagat.

- Creus que la Júlia i en Tomàs han de fer pública la seva relació? Per què?

Cas de l'activitat n° 9

EL DRET A SER UN MATEIX

Manel ha anat a una entrevista de treball. Per a ell és molt important aquesta entrevista ja que és una gran oportunitat i si ho aconsegueix les seves perspectives de futur podem ser fantàstiques.

Manel està vivint amb la seva parella, un altre noi.

Durant el transcurs de l'entrevista, l'encarregat li fa un comentari sobre el rebuig que sent cap a els homosexuals. A Manel li ha sobtat molt, i la seva primera reacció ha sigut la del silenci, ja que si li diu potser que es jugui la feina, però si es calla , no suportaria aquesta situació de ràbia, per la poca tolerància i comprensió del encarregat cap a els homosexuals, i cap a el.

- Què faries si fossis Manel?

Estereotips de l'activitat n°10

NO HI HA FRONTERES

- Les persones més grans de 70 anys, no es poden enamorar.
- Les persones amb disminucions, no poden tenir fills
- Les persones grans, no tenen desig sexual.
- La diferència d'edat, influència en l'amor
- Les persones amb disminucions, no es poden enamorar entre elles.
- Les persones amb disminucions, en concret els tetraplègics, no poden mantenir una relació sexual.

BLOC F: REFLEXIÓ CRÍTICA SOBRE LA INSTITUCIÓ ON ES REALITZEN LES PRÀCTIQUES:

Els Projectes que SURT estableix cada any i envia el Departament de Treball, són Projectes on s'ajusten bastant a la seva realitat.

La manera de portar-los a la pràctica és el punt on puc ser menys objectiva, però seria caure amb l'anècdota i per tant fora de context.

A grans trets les petites contradiccions que es poden observar seria:

- El Programa que es presenta al Departament de Treball difereix una mica al Programa realitzat. (Canvi d'horaris: Com el Departament no contempla un volum elevat d'hores dedicades a reunions de l'equip intern, es substitueix hores de classes declarades per reunions de l'equip).
- La Programació de classes presentades al Departament de Treball és diferent a les classes que s'imparteixen (es van amotllant a les necessitats que van sorgint).
- La desorganització dels experts en els cursos degut al poc temps de marge que tenen. (L'acceptació d'un curs per part del Departament de Treball es rep en pocs dies per començar el curs, per tant l'espai és mínim i sempre es planifica sobre la marxa).

Actualment no s'organitzen mecanismes per pal·liar els problemes o contradiccions que els hi sorgeixen.

Dins els límits d'actuació de la institució i el desenvolupament del projecte crec que és important resaltar:

- Les acotacions de temps són part important de la desorganització que pateixen dies abans d'encetar els diferents cursos. Un cop es aprova el curs busquen les expertes, material... Les persones contractades es veuen que han de presentar

el projectes del desenvolupament de les seves classes en menys d'una setmana

- L'equip intern es reuneix un cop al mes i he observat que és un temps insuficient per poder plantejar tots els problemes que els hi van sorgint. Les reunions queden inacabades. Un altre punt observable dins de l'equip intern és la manca d'ordre en les reunions. Al no tenir un guió predeterminat, cadascú diu la seva i no s'arriba a un consens clar.
- Externament els motius més clars que observo com a limitació d'actuació són:
- El que he referit abans del temps (Aprovació del Curs per part del Departament de Treball).

- La falta de comunicació que hi ha amb els experts del Centre i els experts del organismes externs que treballen conjuntament.

Respecte el punt sobre el repàs de les situacions problemàtiques que no queden solucionades en la institució, segons el que he observat crec que es centre sobre tot en la falta d'organització per part d'algunes persones que hi treballen i això provoca certs problemes. Això és un tema que no han solucionat i que se'ls hi escapa de les mans.

La poca visió de futur degut a que sempre depenen que se'ls hi aprovi el Curs per part d'un Organisme Públic,

La manca de recursos fa que ofereixin espais poc habilitats per realitzar el Curs programat.

El comportament d'algun expert difereix amb la filosofia del Centre i amb la manera de fer (la filosofia del Centre parla del diàleg i les relacions horitzontals, el comportament de les persones que estan directament amb les participants cau moltes vegades amb una idea molt més escolar).

En l'apartat sobre les possibilitats reals d'un educador per fer una bona feina i el pronòstic del context observat, valoraria l'experiència fent una separació amb les possibilitats que té un educador i amb la meua observació real.

- En el primer apartat , les possibilitats que té un educador són moltes. No només en fer intervenció directa on el ventall és força complet: donar classes, acompanyament, assessorament, recolzament...sinó pot intervenir de manera indirecta treballant els informes del procés de la persona. On podrà veure l'evolució de la persona mitjançant les reunions que tindrà la participant amb la psicòloga .

El ventall pot arribar a ser més ampli, també podria fer tasques d'insertor laboral.Dins del Centre SURT, la presència d'educadors és bàsica, perquè malgrat no hi hagi cap educador, les tasques que hi realitzen són específiques de l'Educador Social.

- En el segon apartat, la realitat observada ha estat ben diferent. Actualment no es contempla la funció bàsica d'un educador en el Centre. No tenen definits cap Program on ens podem inserir.
- Finalment vull ressaltar que realment hi ha tasques per que un Educador Social pugui desenvolupar-se i disfrutar en el Centre SURT,el problema és que potser encara no tenen molt clar per què serveix un Educador Social, i no tenen un espai per ubicar-nos.

BLOC G: VALORACIÓ DEL PROCÉS PERSONAL EN EL MARC DE PRÀCTIQUES.

En aquest apartat faré una breu síntesi del que ha estat la meua experiència com alumna de pràctiques en el Centre SURT.

L'experiència ha estat que he après coses potser que no m'esperava. He après que la tasca educativa no és matemàtica i que al treballar amb persones, les relacions no són del tot fàcils i iguals. He descobert que des de les percepcions negatives que un mateix es fa pot arribar a extreure coses positives i de creixement personal.

No puc obviar que m'he sentit bastant malament en la meua estada en el Centre. Al no tenir un lloc físic on ubicar-me, al no tenir unes tasques concretes i el Centre no poder-me oferir res concret, m'he sentit fora de lloc. D'això he tret:

Aprendre a fer altres tasques educatives, passar informes...

Aprendre ha adquirir paciència.

Aprendre a no voler la immediatesa de les coses.

A ser més objectiva i intentar entendre les situacions.

Sobre tot he après que encara que no m'hagin ofert una parcel·la d'intervenció directa acord amb el que s'havia pactat i no s'han complert les expectatives que jo tenia, aquesta experiència m'ha portat a un grau de conscienciació personal del meu propi procés com a persona i com a futura professional molt positiu. Les experiències que he tingut d'angoixa perquè no feia res, els moments de soledat, els moments de ràbia, els bons moments de col·laborar, els comentaris de passadís, les reunions amb els experts, la por de com ho faria, els voler complir uns objectius pactats i no tenir-hi els recursos... tot això m'ajudat molt personalment. No sé si això compleix l'objectiu de l'estada en pràctiques. Però és la meua realitat.

Referent a si he pogut aplicar els meus coneixements a la pràctica, això ha estat nul.

Directament amb les participants he intervingut al llarg del curs, un dia, 2'5 hores.

Els apunts que havia extret durant aquest període de pràctiques crec que no és necessari transcriure'l degut a que les meves sensacions les he deixat força clares.

Al no poder transcriure experiències en la intervenció directa, puc concloure que la meua observació ha estat veure com funciona un Centre globalment, veure com interactuen les persones que treballen juntes i com es generen conflictes arran de dos punts fonamentals: la manca de comunicació i organització en un Centre.

Penso que com a conclusions finals ressaltaria:

- Un Centre que s'ofereix perquè es puguin fer les pràctiques, té que tenir clar els seus objectius, i poder tenir un espai on es pugui desenvolupar la persona.
- És molt fàcil caure amb l'anècdota. Els primers moments no són fàcils, però sempre és molt bonic extreure la part positiva.
- Encara que no s'arribi a fer cap intervenció directa, encara que no es pugui assolir els trets educatius que un s'havia proposat, val la pena passar per l'experiència i fer un creixement personal.
- Un apren que cadascú veu les coses diferents i que totes les opcions són vàlides, per què tots som persones.
- Fins ara tot era un assaig, ara arriba el moment clau, ser un professional i sobre tot esdevenir persona.

BIBLIOGRAFIA DE LA MEMÒRIA:

BIBLIOGRAFIA SOBRE INSERCIÓ SÒCIO-LABORAL:

- ALIENA MIRALLES, RAFAEL (1992): Rentes mínimes d'inserció Sòcio-Laboral Generalitat Valenciana
- Benestar Social DOGC núm. 1267 de 14.03.90
- BUENO, JR (1995): La emergencia de nuevos actores del desarrollo social en Revista de Treball Social, núm. 138 juny
- CABRA DE LUNA (1997): El Empleo y los servicios sociales. Boletín de Estudios y documentación
- DÍAZ, M (16-11-97): El gran embudo en La Vanguardia
- GIDDENS, A. (1994): Sociología. Ed Alianza. Madrid
- MIRALLES, A (1992): Rentas mínimas de inserción social. Ed Conselleria de la Generalitat Valenciana

- ORTIZ, F. (1995): El Teletrabajo. Editorial Mc Graw Hill. Madrid
- PARODY, I (1997): Les empreses d'inserció laboral. Respostes solidàries per a l'ocupació. Taleia.
- PÉREZ I ESCOELA, NÚRIA (1996): Programa de formació per a l'inserció Sòcio-Laboral. Ed. CEAC
- REQUENA, I (1991): Redes sociales y mercado de trabajo. Ed CIS. 1ªed. Madrid
- RICCA, S (1995): Introducción a los servicios de empleo. OIT. Ginebra
- RIFKIN, J (1994): El fin del Trabajo. Editorial Paidós. Barcelona
- SANTOS, J i RODRIGUEZ, J (1993): La sociedad de l'inserción: trabajo, paro y tratamiento social de la exclusión en Sociología del trabajo, núm 18 primavera
- VIOLA, I (1996): Inserción Social por el trabajo. CIES Barcelona
- AAVV (16-11-97): La UE contra l'atur en El Periódico
- AAVV (1986): Plan Nacional de Formación e Inserción Professional. Subdirección General de Información administrativa. Dirección General de Servicios. (Orden Ministerial de 20 de febrero de 1986, BOE de 7 de febrero de 1986)
- AAVV (199?): Inserción social por el trabajo. Una visión internacional. CIES. Barcelona
- AAVV (1991): Guia de iniciativas comunitarias. Recursos Humanos. Comisión de las Comunidades Europeas
- AAVV (1993): Jornadas de inserción sociolaboral. Quaderns d'estudi, núm. 9. Fundació d'Estudis i Iniciatives Sòcio-laborals
- AAVV (1993): L'inserció Sòcio-laboral a Debat. Generalitat Valenciana. Editorial Popular. Madrid
- AAVV (1993): L'inserción sociolaboral a debate. Ed Popular. Madrid
- AAVV (1995): Análisis de la situación de las mujeres en el mercado de trabajo en la provincia de Barcelona. Inem. Barcelona
- AAVV (1995): Les empreses d'inserció: una alternativa a l'exclusió. Ajuntament de Barcelona
- AAVV (1996): Idees per avançar: economia i ocupació en Revista Debat, núm. 21, 1ªed. Barcelona. Fundació Rafael Companys. Viena Serveis ed.
- AAVV (1996): IV Programa de acció comunitària a medio plazo para l'igualdad de oportunidades entre hombres y mujeres (1996-2000). Comisión Europea División General V. Empleo, relaciones laborales y asuntos sociales
- AAVV (1997): Temas para el debate: La Europa social en Revista de Debate Político. Núm. 29
- AAVV (1997): Igualdad de oportunidades entre mujeres y hombres en la Unión Europea. Informe anual 1996. Luxemburgo. Oficina de Publicaciones oficiales de la Comisión Europea
- (1997) Documentació interna del Negociat d'Inserció Sòcio-laboral de l'Ajuntament de Barcelona.
- 07.02.96, Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 2165
- 19 d'Abril de 1995 Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya núm. 2046

BIBLIOGRAFIA SOBRE L'ÀMBIT DE LES DONES:

- VARIS: Les dones catalanes a la família del 2000. (1994). Institut Català de la dona. Generalitat de Catalunya. Departament de la presidència. Barcelona.

- COURTOIS, G : El arte de educar a los niños del mundo. (1953). Edición Eduquemos. Sociedad de Educación Atenas, S.A.
- VANDER, A: Enfermedades y trastornos en la vida conyugal. su tratamiento médico-científico. (1964). Ediciones Dra. Vander.
- A.A.V.V. (1992): Alfabetización Funcional. Ed. Diagrama. 1ª Edición.
- ASS. PRODRETS HUMANS (1994): Nois i noies: gènere i discriminació. Col. Sanderi nº4. Edita Eumo.
- DUARTE, Carles i SOLÈ, Joan Ramon (1988): Els drets humans (els textos bàsics). Edita Generalitat de Catalunya. Barcelona.
- (1990): Código penal y legislación complementaria. De. Civitas, Biblioteca de Legislación. (Art: 411-417; 429-436; 452 bis a i b).
- (1990): Drets de la dona (guia de recursos jurídics). Edita Institut Català de la Dona. Barcelona.
- (1994-1996): Pla d'actuació per a la igualtat d'oportunitats per a les dones. Edita Institut Català de la dona. Barcelona.
- FORUM DE POLÍTICA FEMINISTA (1992): Mujeres, justicia y medios de comunicación. Edita Institut Català de la Dona. Barcelona.
- A.A.V.V. (1991): La violencia en la familia. Edita Ministerio de asuntos sociales.
- A.A V.V. (1993): Casas de acogida para mujeres maltratadas. Edita coordinadora de casas de acogida.
- A.A.V.V. (1991): Violencia contra la mujer. Edita ministerio del interior.
- BETANIA (1997): Un centro para la mujer fuertemente marginada. De. Cáritas diocesana de Pamplona.
- DURRANT, M. I WHITE, CH. (1993): Terapia del abuso sexual. De. Gedisa. Colección Terapia familiar. 1ª Edición. Barcelona.
- EL MUNDO (11-9-1997): Mejor solos que mal acompañados
- FALCON, Lidia (1991): Violencia contra la mujer. Edita Vindicación feminista. Madrid.
- REVISTA TRIBUNA ACTUALIDAD (1997): Las víctimas del acoso sexual se quejan de ser miradas como culpables. Pàg. 78, apartat de societat.
- RIERA, J.M.; VALENCIANO, E. (1991): Las mujeres de los 90: el largo trayecto de los jóvenes hacia su emancipación. Ediciones Morata S.A.
- ROIG, E. (1994): Llibertat sexual violada. Associació d'assistència a dones violades de Madrid.
- ROJAS, M. (1995): Las semillas de la violencia. De. Espasa Calpe.
- MASLLORENS, A (1991). El Quart Món. Barcanova. Barcelona.
- SANGRADOR, José Luis. Interacció Humana i Conducta Social.
- AAVV. (1988). La prostitución de la mujeres. Ministerio de Cultura, Instituto de la Mujer. Serie Estudios. Madrid.

BIBLIOGRAFIA SOBRE IMMIGRACIÓ:

- SOLÉ, Carlota (1994): La mujer inmigrante. Edita Instituto de la Mujer (Ministerio de Asuntos Sociales). Madrid.
- SOLÉ, Carlota (1997): La irregularidad laboral de la inmigración extracomunitaria. Revista Migraciones, nº 1.
- SABATÉ MARTÍNEZ, A ; RODRÍGUEZ MOYA, J Mª ; DÍAZ MUÑOZ Mª A (1995): Mujeres.

espacio y sociedad. De. Síntesis. Madrid.

- V.V.A.A. (1994): Extranjeros en el paraíso. Ed.Virus. Barcelona.

BIBLIOGRAFIA DE LA UNITAT DE PROGRAMACIÓ:

- A.A.V.V. Transversal. Educació Moral. Enciclopèdia Catalana. Col.lecció Text.
- DINELO, R. (1982): Y el juego. II Caracterización de los juegos. El derecho al juego. Editorial Nordan Comunidad. Estocolmo.
- ORTEGA, R. (1990): La naturaleza psicológica del juego infantil. Jugar y aprender. Diada Editores. Sevilla.

ANNEXES:

En aquest apartat incloc el Programa de Motivació Laboral, on he participat en la meva estada com alumna en pràctiques.

1 (COURTOIS, G. 1953)(Hem afegit aquests fragments del que escriu per poder veure la visió que es tenia abans sobre la dona i les seves funcions vers l'espós. Referenciar la mostra de que l'home no té exterioritzar les seves emocions).

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'EDUCACIÓ SOCIAL

UNIVERSITAT RAMON LLULL

12

REALITAT SÒCIO-ECONÒMICA ACTUAL

ESCOLA UNIVERSITÀRIA D'EDUCACIÓ SOCIAL

UNIVERSITAT RAMON LLULL

UNIVERSITAT RAMON LLULL

ESCOLA UNIVERSITARIA D'EDUCACIÓ SOCIAL

103